STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 09732

DER KOMUNISTISHER MANIFEST

Karl Marx

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation

AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דער קאָמוניסטישער מאַניפעסט

פון קאַרל מאַרקס
און פרידריך ענגעלס

פארלאג „קאמף"
ניו יאָרק, 1919.

דער „מאַניפעסט" פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי".

פון קאַרל מאַרקס און פרידריך ענגעלס.

א רוח, א שטן געהט ארום איבער אייראָפּא — דער שטן פון קאָמוניזם. דער פּאַפּסט און דער צאַר, מעטערניך און גיזא, די פראַנצויזישע ראַדיקאַלען און די דייטשע פּאָליציסטען — אַלע כחות פון דעם אַלטען אייראָפּא האָבען געשלאָסען צווישען זיך א „הייליגען פאַרבאַנד" צו רודף'ן דעם שטן און פאַרטרייבען איהם פון דער וועלט.

איז דען פאַראַן כאָטש איין אָפּאָזיציאָנעלע פּאַרטיי, וועלכע איהרע געגנער, — די רעגירונגס לייט, — זאָלען ניט פאַרשרייען אַלס קאָמוניסטען? און האָט ווער געזעהן אַן אָפּאָזיציאָנעלע פּאַרטיי, וועלכע זאָל צוריק ניט אויפוואַרפען דעם חטא פון קאָמוניזם איהרע געגנער, די מעהרער פּראָגרעסיווע אָפּאָזיציאָנס-לייט, ווי אויך די רעאַקציאָנערע פּאַרטייען?

דערפון זיינען געדרונגען צוויי זאַכען:

1) אַלע כחות פון אייראָפּא זיינען שוין מודה, אַז דער קאָמוניזם איז א מאַכט.

2) עס איז שוין געקומען די צייט, אַז די קאָמוניסטען זאָלען אָפען פאַר דער גאַנצער וועלט ערקלעהרען זייערע אַנזיכטען, זייערע צוועקען און טענדענצען און געגען די באָבע-מעשות וועגען דעם שטן פון קאָמוניזם זאָלען זיי ארויסלאָזען א מאַניפעסט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי גופא.

צוליעב דעם צוועק האָבען זיך קאָמוניסטען פון פאַרשידענע נאַציאָנען פאַרזאַמעלט אין לאָנדאָן און האָבען אויסגעאַרבייט דעם פאָלגענדען מאַניפעסט, וועלכער ווערט ארויסגעגעבען אין דער ענגלישער, פראַנצויזישער, דייטשער, איטאַליענישער, פלעמישער און דענישער שפּראַכען.

.1
בורזשואַ און פּראָלעטאַריער.

די געשיכטע פון יעדער געזעלשאַפט וואָס האָט ביז אַהער עקזיסטירט, איז אַ געשיכטע פון קלאַסען־קאַמף. דער פרייער מענש און דער שקלאַף, דער פּאַטריציער און דער פּלעבעער; דער פריץ און דער לייב־אייגענער, דער אַמאָ־ליגער בעל מלאכה פון די צעכען און דער געזעל, קורץ דער אונטערדריקער און דער אונטערדריקטער האָבען שטענדיג געהאַט געגענזעצליכע אינטערעסען, האָבען אַלע מאָל געפיהרט צווישען זיך אַ שטענדיגען קאַמף, אַמאָל אַ פאַרבאָרגענעם, אַמאָל אַן אָפענעם, — אַ קאַמף וואָס האָט זיך יעדעס מאָל געענדיגט מיט אַ רעוואָלוציאָנערען איבערבוי פון דער גאַנצער געזעל־שאַפט אָדער מיט דעם אונטערגאַנג פוןביידע קעמפענדע קלאַסען.

אין די פריהערדיגע עפּאָכען פון דער מענשליכער געשיכטע איז כמעט אומעטום די געזעלשאַפט אינגאַנצען צוגלידערט געווען אויף פאַרשידענע שטאַנדען און עס האָט עקזיסטירט אַ גאַנצער לייטער פון פאַרשידענאַרטיגסטע „געזעלשאַפטליכע מדרגות“. אין דעם אַלטען רוים געפינען מיר פּאַטריציער, ריטער, פּלעבעער, שקלאַפען; אין מיטעל־אַלטער — פעאָדאַלע פריצים, וואַסאַלען, צעכען־מייסטערס, געזעלען, לייב־אייגענע, פויערים, און אַ חוץ דעם איז נאָך כמעט יעדער פון די דאָזיגע קלאַסען ווידער צוטיילט געווען אויף פאַרשידענע מדרגות.

די הייניגע בורזשואַזע געזעלשאַפט וואָס איז אויסגעוואַק־סען אויף די חורבות פון דער פעאָדאַלער געזעלשאַפט, האָט ניט אָפּגעשאַפט די קלאַסען־געגענזאַצען. זי האָט נאָר באַשאַפען נייע קלאַסען, נייע באַדינגונגען פון אונטערדריקונג, נייע פאָרמען פון קאַמף אַנשטאָט די אַלטע.

אונזער עפּאָכע, די עפּאָכע פון דער בורזשואַזיע, צייכענט זיך אָבער אויס דערמיט, וואָס זי האָט געמאַכט איינפאַכער די קלאַסען־געגענזאַצען. די גאַנצע געזעלשאַפט צושפּאַלט זיך

וואָס ווייטער אַלץ מעהר אויף צוויי גרויסע קלאַסען, וואָס שטעהען דירעקט איינער געגען דעם אַנדערען, — אויף בור־זשאַזיע און פּראָלעטאַריאַט.

פון די לייב־אייגענע אין דעם מיטעל־אַלטער זיינען ארויס־געקומען די איינוואָהנער פון די ערשטע שטעדט. פון די דאָזי־גע שטאָדטיגע בירגער האָבען זיך ענטוויקעלט די ערשטע עלע־מענטען פון דער בורזשואַזיע.

די ענטדעקונג פון אמעריקא און פון דעם נייעם וואַסער־וועג קיין אַפריקא האָבען געעפענט א נייע וועלט פאר דער נאָר־וואָס אויפגעקומענער בורזשואַזיע. די מערק אין מזרח־אינדיען און כינא, די קאָלאָניזירונג פון אַמעריקא, דער מסחר מיט די קאָלאָניעס, די פארמעהרונג פון די אויסטויש־מיטלען און פון סחורות בכלל האָבען געבראַכט צו א אונערהער־טער אויפבליהונג פון האנדעל, פון אינדוסטריע און פון דעם ים־פאַרקעהר; און דאָס גופא האָט געבראַכט דערצו, אז די רעוואָלוציאָנערע עלעמענטען פון דער פעאָדאלער געזעלשאַפט, וועלכע האָט געהאַלטען ביי׳ם פאַנאַנדערפאַלען, זאָלען זיך זעהר געשווינד ענטוויקלען.

די אַלטע פעאָדאלע סיסטעם פון אינדוסטריע, אָדער די צעכען־פאָרם פון פּראָדוקציאָן האָט שוין מעהר ניט געקענט באַפרידיגען די נאָכפראַגע אויף סחורות, וועלכע איז אויסגע־וואַקסען צוזאַמען מיט דער ענטדעקונג פון די נייע מערק. אַנשטאָט איהר איז אויפגעקומען די מאַנופאַקטור־סיסטעם. דעם אָרט פון די צעכען־מייסטערס האָט פארנומען די אינדוס־טריעלע קליין־בורזשואַזיע. די צוטיילונג פון ארבייט צווי־שען פארשידענע צעכען איז פארשוואונדען. איהר אָרט האָט פארנומען די צוטיילונג פון ארבייט אין יעדען איינצעלנעם ווערקשטאַט.

אָבער די מערק זיינען נאָכאַנאַנד געוואַקסען, און די נאָכ־פראַגע אויף סחורה איז געוואָרען אַלץ גרעסער. די מאַנופאַק־טור איז שוין אויך געוואָרען צו קנאַפּ. אין דערזעלבער צייט האָט דער דאַמף און די מאַשין געמאַכט א רעוואָלוציע אין דער

אינדוסטריעלער פּראָדוקציאָן. אנשטאט דער מאנופאקטור איז אויפגעקומען די מאָדערנע אינדוסטריע, דאס פּלאַץ פון דעם אינדוסטריעלען מיטעל־קלאַס האָבען פארנומען די אינדוסטריעלע מיליאָנערען, די אנפיהרער פון גאַנצע אינדוסטריעלע אַרמעען, — די מאָדערנע בורזשואַזיע.

די גרויס־אינדוסטריע האָט באַשאַפען דעם וועלט־מאַרק, וועלכען עס האָט צוגעגרייט די ענטדעקונג פון אַמעריקאַ. דער וועלט־מאַרק האָט אונגעהייער גרויס ענטוויקעלט דעם האַנדעל, דעם שיפען־פארקעהר און די פארשידענע פארקעהרס־מיטלען אויף דער יבשה. די דאָזיגע ענטוויקלונג האָט זיך צוריק אָפּגערופען אויף דעם וואוקס פון דער אינדוסטריע. און וואָס מעהר עס האָט זיך ענטוויקעלט די אינדוסטריע, דער האַנדעל, דער שיפּס־פארקעהר און די אייזענבאַהן, אַלץ מעהר איז אויך געוואקסען די בורזשואַזיע, אַלץ שנעלער האָט זי פארמעהרט איהרע קאַפּיטאַלען, אַלץ גיכער האָט זי אַוועקגעשטופּט אויפ'ן הינטערשטען פּלאַן אַלע קלאַסען, וואָס זיינען איבערגעבליבען בירושה פון מיטעל־אַלטער.

ווי מיר זעהען, איז די היינטיגע בורזשואַזיע גופא א פּראָדוקט פון אַ לאַנגען ענטוויקלונגס־פּראָצעס פון אַ גאַנצער רייהע איבערקעהרענישען און די מיטלען פון פּראָדוקציאָן און אויסטויש.

און צוזאַמען מיט יעדער נייער ענטוויקלונגס־מדרגה פון דער בורזשואַזיע איז אויך געשטיגען איהר פּאָליטישער איינפלוס. עקזיסטירענדיג ווי אַן אונטערגעדריקטער שטאַנד בעת דער הערשאַפט פון די פעאָדאַלע פּריצים, פאראייניגט זי זיך נאַכהער אין אַ זעלבסט־פארוואַלטענדער שטאָדטישער אָרגאַניזאַציע מיט אַן אייגענער באַוואַפענטער מאַכט. אין איין פּלאַץ בילדעט זי אַן אונאַבהענגיגע שטאָדטישע רעפּובליק (ווי אין איטאַליען און דייטשלאַנד), אין אַ צווייטען — דעם „דריטען שטאַנד" פון דער מאָנאַרכיע (ווי אין פראַנקרייך), וועלכער טראָגט אויף זיך אַ געוויסען שטייערען־יאָך; שפּעטער, אין דער צייט פון דער מאַנופאַקטור, דיענט שוין די בור־

זשואזיע דער האלב־פעאָדאלער, אדער דער אבסאָלוטער מאָנארכיע, אלס א שטיצע געגען דעם אדעל; די בורזשואזיע בילדעט בכלל דעם הויפט פונדאמענט פון אלע גרויסע מאָנאר־כיעס און זייט ס׳איז געגרינדעט געוואָרען די גרויס־אינדוסטריע און דער וועלט־מארק, האָט זי פאר זיך ערקעמפט די אויסשליס־ליכע פּאָליטישע הערשאפט אין די מאָדערנע קאָנסטיטוציאָנעלע מלוכות.

די היינטיגע מלוכה־מאכט איז ניט מעהר ווי א קאָמיטעט, וועלכער פארוואלטעט די געמיינשאפטליכע געשעפטען פון דעם גאנצען בורזשואזען קלאס.

די בורזשואזיע האָט געשפּיעלט אין דער געשיכטע א העכסט רעוואָלוציאָנערע ראָלע.

אומעטום, וואו די בורזשואזיע האָט באקומען די הערשאפט, האָט זי צושטערט אלע פעאָדאלע, פּאטריארכאלע, אידילישע פארהעלטניסע. זי האָט אָהן רחמנות צוריסען די פארשידענע פיעל־פארביגע פעאָדאלע בענדער, מיט וועלכע עס זיינען געווען צוזאמענגעקניפּט צווישען זיך דער קנעכט און דער האר, אין דער פעאָדאלער געזעלשאפט, און זי האָט קיין אנדער פארבינדונג צווישען די מענשען ניט איבערגעלאָזען אויסער די נאקעטע אינטערעסען, די געפיהללאָזע „הארטע מזומנים". זי האָט דערטרונקען אין אייז־קאלטען וואסער פון עגאָאיסטישע חשבונות, די הייליגע התלהבות פון דעם פרומען פאנאטיקער, די באגייסטערונג פון דעם מיטעל־אלטערליכען ריטער און די וויכהערציגקייט פון דעם קליינעם בעל הבית. זי האָט פארביטען די פערזענליכע ווירדע אויף סחורה־ווערטה, די פיעלע ערוואָרבענע פרייהייטען און פּריווי־לעגיעס, וואָס פלעגען איבערגעהן בירושה, — מיט איין פריי־הייט, — מיט דער פרייהייט צו האנדלען פריי, פאלש, אָהן יושר. מיט איין וואָרט, אנשטאט דער עקספּלואטאציע, וואָס איז פריהער איינגעוויקעלט געווען אין א שלייער פון פארשידענע רעליגיעזע און פּאָליטישע אילוזיעס, האָט זי אויפגעשטעלט

די אָפענע, די אונפארשעמטע, די הארטע און דירעקטע עקס־פּלואטאציע.

די בורזשואזיע האָט אראָפּגעריסען דעם הייליגען שלייער פון אַלע מענשליכע טעטיגקייטען, אויף וועלכע מען האָט ביז אהער געקוקט מיט א פרומען אפשיי. דעם דאָקטאָר, דעם יוריסט, דעם גלח, דעם רבי, דעם פּאָעט און דעם געלעהרטען האָט זי פארוואנדעלט אין איהרע געדונגענע שכירות־מענשען.

די בורזשואזיע האָט אראפּגעריסען דעם סענטי־מענטאלען שלייער פון די פאמיליען־באציהונגען און האָט זיי געמאכט פאר א ריינעם געלד־געשעפט.

די בורזשואזיע האָט באוויזען אז די ברוטאלע, ווילדע גבורה פון מיטעל־אַלטער, פון וועלכע די רעאקציאָנערען קענען זיך נאָך עד היום נים אָפּוואונדערען, איז אויפ׳ן בעסטען אופן צונויפגעפּאַרט געוועזען מיט דער דאמאלדיגער אָפּגעלאָזענקייט און פוילקייט. די בורזשואזיע איז געווען די ערשטע, וועלכע האָט באוויזען, וואס די מענשליכע טעטיגקייט קען אויפטאָן. זי האָט באשאפען וואונדער־ווערק וואס האבען איבערגעשטיגען די וואונדער פון די פּיראמידען אין מצרים, די וואסער־לייטונגען אין דער רוימישער מלוכה און די גאָטישע קלויסטערס פון מיטעל־אַלטער; זי האָט אָנגעפיהרט עקספּעדיציעס, וואס האבען פאר־טונקעלט אַלע פריהעריגע נסיעות און קרייץ־צוגען.

די בורזשואזיע קען אנדערש נים עקזיסטירען, וואו זי זאָל נאָכאנאנד נים רעוואלוציאניזירען די פּראָדוקציאנס־מיטלען, במילא אויך די פּראָדוקציאָנס פארהעלטניסע, במילא אויך אַלע געזעלשאפטליכע פארהעלטניסע. אַלע פריהערדיגע אינדוסטריעלע קלאסען האָבען, פארקעהרט, געקענט האָבען א קיום נאָר דאַן כל זמן עס זיינען געבליבען אונפארענדערט, די אַלטע פּראָדוקציאָנס פאָרמען.

די שטענדיגע איבערקעהרענישען אין דער פּראָדוקציאָן, די שטענדיגע צורודערונג פון דעם גאנצען געזעלשאפטליכען מעכאניזם, די אייביגע אונזיכערהייט און אויפרעגונג — אָט דאס צייכענט אוים די בורזשואזע עפּאָכע פון אַלע אנדערע. אַלע

פעסט, פארגליווערטע פארהעלטניסע מיט זייערע באגלייטער — די פארעלטערטע השגות און אידעען — ווערען פארשוואונדען און די ניי־געשאפענע פארהעלטניסע ווערען אלט נאך איידער זיי האבען צייט געהאט צו באקומען הויט און ביינער. אלץ וואס שטעהט אויף איין ארט און קען זיך ניט ענדערן, ווערט חרוב, דער יחוס וועבט זיך אויס, די הייליגע ווערען וואכעדיג און די מענשען זיינען סוף כל סוף געצוואונגען צו קוקען מיט ניכטערע אויגען אויף זייער לעבענס־לאגע און זייערע געגענזייטיגע באציהונגען.

דאס באדערפניס צו באקומען אלץ א גרעסערען אבזאץ פאר איהרע סחורות טרייבט די בורזשואזיע אין אלע עקען וועלט. אומעטום מוז זי זיך אויפבויען א נעסט, אומעטום מוז זי זיך איינפונדעווען, אומעטום מוז זי אויפשטעלען פארבינדונגען.

די בורזשואזיע האט דורך איהר עקספלואטאציע פון דעם וועלט־מארק געגעבען א קאסמאפאליטישען געשטאלט דער פראדוקציאן און דעם געברויך פון אלע לענדער. צום גרויסען פארדרוס פון די רעאקציאנערען האט זי אונטערגעגראבען דעם נאציאנאלען באדען פון דער אינדוסטריע. די אוראלטע נאציאנאלע אינדוסטריען זיינען חרוב געווארען און ווערען חרוב פון טאג צו טאג. זיי ווערען ארויסגעשטופט דורך נייע אינדוסטריען, וואס זייער איינפיהרען ווערט איצטער א לעבענס־פראגע פאר אלע ציוויליזירטע נאציעס; דורך אינדוסטריען, וועלכע באארבייטען שוין ניט מעהר די אייגענע, היימישע רויהע שטאפען, נאר די מאטעריאלען וואס מען ברענגט פון די ווייטסטע לענדער; דורך אינדוסטריען, וואס זייערע פארטיגע פראדוקטען ווערען אפגעזעצט ניט נאר אין דעם אייגענעם לאנד, נאר אויך אין אלע עקען פון דער וועלט. אנשטאט די אלטע באדערפניסען, וועלכע פלעגען באפרידיגט ווערען דורך די היימישע פראדוקטען פון דעם אייגענעם לאנד, קומען אויף נייע באדערפניסען, וועלכע מוזען באפרידיגט ווערען דורך פראדוקטען פון די ווייטסטע לענדער און פארשידענארטיגסטע קלימאטען. אנשטאט

דער אַלטער אָפּגעזונדערטקייט פון יעדער אָרט און יעדע נאַציאָן, וועלכע פלעגען באַפרידיגען זייערע באַדערפעניסען דורך דער אייגענער פּראָדוקציאָן, ענטוויקעלט זיך איצטער אַן אַלזייטיגער פאַרקעהר צווישען די נאַציאָנען און זיי ווערען אָפּהענגיג איינע פון די אַנדערע. און דאָס זעלבע, וואָס אין דער מאַטעריעלער פּראָדוקציאָן, קומט אויך פאָר אין דער גייסטיגער. די ווערק פון דער גייסטיגער אַרבייט פון איינצעלנע נאַציאָנען ווערען דאָס געמיינשאַפטליכע פאַרמעגען פון אַלע פעלקער. די נאַציאָנאַלע איינזייטיגקייט און באַגרענצקייט ווערען וואָס ווייטער אַלץ מעהר אונמעגליך, און פון די פיעלע נאַציאָנאַלע און אָרטיגע ליטעראַטורען בילדעט זיך איין וועלט־ליטעראַטור.

דורך דער שנעלער פאַרבעסערונג פון אַלע פּראָדוקציאָנס־מיטלען, דורך די אונענדליך פאַרלייכטערטע פאַרקעהרס־מיטלען ציהט די בורזשואַזיע אַריין אין שטראָם פון דער ציוויליזאַציע אַלע פעלקער, אַפילו אויך די ווילדע. די ביליגע פּרייזען פון איהרע סחורות — דאָס איז די שווערע אַרטילעריע, מיט וועלכע זי צושמעטערט אַלע כינעזישע וואַנד און איז גובר די האַרטנעקיגסטע שנאה פון די באַרבאַרען צו פרעמדע נאַציאָנען. זי צווינגט אַלע נאַציעס אַנצונעמען די בורזשואַזע פּראָדוקציאָנס־פאָרמע, אויב זיי ווילען נאָר ניט אונטערגעהן; זי צווינגט זיי איינצופיהרען ביי זיך די זאָגענאַנטע ציוויליזאַציע, דאָס הייסט, צו ווערען בורזשואַ. מיט איין וואָרט זי באַשאַפט זיך אַ וועלט נאָך איהר אייגענעם געשטאַלט.

די בורזשואַזיע האָט געמאַכט די שטאָדט פאַר אַ בעל־הבית איבער'ן דאָרף, זי האָט באַשאַפען אונגעהייערע שטעדט, זי האָט ביז צו אַ גרויסען גראַד פאַרמעהרט די צאָהל פון דער שטאָדטישער באַפעלקערונג אויפ'ן חשבון פון דער דאָרפישער און האָט אויף אַזאַ אופן אָפּגעראַטעוועט אַ באַדייטענדען טייל פון דער באַפעלקערונג פון דעם אידיאָטיזם פון דאָרפישען לעבען.

און פונקט אַזוי ווי זי האָט אָפּהענגיג געמאַכט די דערפער פון די שטעדט, האָט זי אויך אָפּהענגיג געמאַכט די באַרבאַרישע

און האַלב־באַרבאַרישע לענדער פון די ציוויליזירטע, די פויערשע לענדער פון די בורזשואזע, די מזרח־לענדער פון די מערב־לענדער.

די בורזשואזיע מאַכט אַלץ מעהר א סוף צו דער צעשפּליטערונג פון די פּראָדוקציאָנס מיטלען, פון דעם פארמעגען פון דער באַפעלקערונג. די באַפעלקערונג האָט זי צונויפגעפּרעסט, די פּראָדוקציאָנס מיטלען צענטראַליזירט און דאָס אייגענטום קאָנצענטרירט אין ווייניג הענט. דער רעזולטאַט דערפון איז געווען די פּאָליטישע צענטראַליזאַציע. אונאָפּהענגיגע פּראָווינצען, וואָס זיינען קוים פארבונדען געווען צווישען זיך, פּראָווינצען מיט פארשידענע אינטערעסען, געזעצען, רעגירונגען, און שטייערען־סיסטעמען זיינען צוזאַמענגעפּרעסט געווארען אין איין נאַציאָן מיט איין רעגירונג, איין געזעץ, איין נאַציאָנאַלען קלאַסען אינטערעס, איין גרעניץ־ליניע.

די בורזשואזיע האָט אין די קנאַפּע הונדערט יאָהר פון איהר קלאַסען־הערשאַפט געשאַפען גרעסערע און מעכטיגערע פּראָדוקציאָנס־קרעפטען, ווי אַלע פריהערדיגע דורות צוזאַמען. דער געוואַלטיגער נצחון איבער די כחות פון דער נאַטור, די איינפיהרונג פון מאַשינען, די אָנווענדונג פון כעמיע אין דער אינדוסטריע און אַגריקולטור, די דאַמף־שיפען, אייזענבאַהנען, עלעקטרישע טעלעגראַפען ; — דאָס אַלעס האָט געהאָלפען מאַכען פרוכטבאַר גאַנצע וועלט־טיילען, דאָס האָט געהאָלפען עפענען א וועג פאַר שיפען איבער פארשידענע טייכען און גאַנצע פעלקער זיינען מיט אַמאָל, ווי פון אונטער דער ערד אויסגעוואַקסען.

האָט זיך עמיצער פאָרגעשטעלט אין די פריהערדיגע יאָהרהונדערטע, דאָס אַזעלכע פּראָדוקטיווע קרעפטען ליגען פארבאָרגען אין דער געזעלשאַפטליכער ארבייט?

מען קען דארום זעהן, אַז די פּראָדוקציאָנס־און־פארקעהרס־מיטלען, וואָס אויף זייער יסוד איז די בורזשואזיע אויסגעוואַקסען, זיינען ענטשטאַנען פון דער פעאָדאַלער געזעלשאַפט. אויף א געוויסע ענטוויקלונגס־שטופע פון די דאָזיגע פּראָדוקציאָנס־און פארקעהרס־מיטלען האָבען די פארהעלטניסע,

ביי וועלכע די פעאָדאלע געזעלשאפט האָט פּראָדוצירט און גע־האנדעלט, — די פעאָדאלע אָרגאַניזאציע פון אַגריקולטור און מאַנופעקטור, — מיט איין ווארט, די פעאָדאלע אייגענ־טומס־פארהעלטניסע האָבען אויפגעהערט צו זיין צוגעפּאסט צו די שוין ענטוויקעלטע פּראָדוקטיווע קרעפטען. זיי — די אייגענ־טום פארהעלטניסע — האָבען אָנגעהויבען צו שטערען דער פּראָדוקציאָן, אנשטאט צו ערלייכטערען איהר ענטוויקלונג. זיי זיינען איצט געווארען איהרע קייטען, זיי האָבען געמוזט צוריסען ווערען און זיי זיינען צוריסען געווארען.

אויף זייער אָרט איז אויפגעקומען די פרייע קאָנקורענץ מיט אזא געזעלשאפטליכער און פּאָליטישער אָרדנונג, וואָס איז צוגעפּאסט צו איהר, מיט דער עקאָנאָמישער און פּאָליטישער הערשאפט פון דעם בורזשואזען קלאַס.

פאר אונזערע אויגען קומט איצט פאָר אן עהנליכער פּראָצעס. די בורזשואזע פארהעלטניסע פון דער פּראָדוקציאָן און פון דעם מסחר, די בורזשואזע אייגענטומס־פארהעלטניסע, די היינטיגע בורזשואזע געזעלשאפט, וועלכע האָט ווי דורך א כשוף געשאַפען אזעלכע געוואלטיגע פּראָדוקציאָנס־און־פאר־קעהרס־מיטלען, איז געגליכען צו יענעם מכשף, וועלכער קען מעהר ניט באהערשען די רוחות וואָס ער אליין האָט ארויסגערו־פען פון אונטער דער ערד. שוין זייט צעהנדליגער יאָהרען איז די געשיכטע פון דער אינדוסטריע און מסחר ניט מעהר, ווי די געשיכטע פון דעם אויפשטאַנד פון די מאָדערנע פּראָדוקטיווע קרעפטען גע־גען די מאָדערנע פּראדוקציאנס־פארהעלטניסען, געגען די אייגענטומס־פארהעלטניסען, וועלכע זיינען די לעבענס־באדינ־גונגען פון דער בורזשואזיע און פון איהר הערשאפט. עס איז גענוג אָנצואווייזען אויף די האנדעלס־קריזיסען, וועלכע קומען פאָר פון צייט צו צייט און ווערען אלץ א גרעסערע סכנה פאר די עקזיסטענץ פון דער גאנצער בורזשואזער געזעל־שאפט. דורך די האנדעלס קריזיסען ווערט רעגעלמעסיג פארניכ־טעט א גרויסער טייל ניט נאָר פון די אויסגעארבייטע פּראָדוק־

טען, נאָר אויך פון די פּראָדוקטיווע קרעפטען. די קריזיסען — דאָס איז אזא מין געזעלשאַפטליכע עפידעמיע, וועלכע מען וואָלט אין די פריהערדיגע עפּאָכען געהאַלטען פאַר אַ משונה'דיגען אונזין, — אַן עפידעמיע פון איבערפּראָדוקציאָן. די געזעלשאַפט פאַלט פּלוצלונג צוריק אריין אין אַ צושטאַנד פון צייטווייליגער באַרבאַריי. פּונקט ווי אַ שרעקליכער הונגער אָדער אַ פאַרוויסטענדע מלחמה וואָלטען מיט אַמאָל פון איהר אָפּגענומען אַלע לעבענסמיטלען. עס דוכט זיך, אַז די אינדוסטריע, דער האַנדעל זיינען איינגאַנצען אומגעקומען. און פאַרוואָס? ווייל די געזעלשאַפט באַזיצט צופיעל ציוויליזאַציע, פאַרמאָגט צופיעל לעבענסמיטלען, צופיעל אינדוסטריע, צופיעל מסחר. די פּראָדוקטיווע קרעפטען, וועלכע געפינען זיך אין איהר רשות, דיענען שוין מעהר ניט פאַר דער ווייטערער ענטוויקלונג פון די בורזשואַזע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע; פאַרקערט, זיי זיינען געוואָרען צו גרויס פאַר די דאָזיגע פאַרהעלטניסע, זיי ווערען דורך זיי אָפּגעהאַלטען אין זייער וואוקס. און גלייך נאָר ווי די פּראָדוקטיווע קרעפטען זיינען גובר די דאָזיגע מניעה, ברייגען זיי די גאַנצע בורזשואַזע געזעלשאַפט אין אונאָרדנונג; זיי ווערען אַ סכנה פאַר די עקזיסטענץ פון דעם בורזשואַזען אייגענטום. די בורזשואַזע פאַרהעלטניסע זיינען געוואָרען צו ענג, אום ארומצוכאַפּען דאָס גאַנצע עשירות, וועלכע זיי גופא האָבען באַשאַפען.

דורך וועלכע מיטלען איז די בורזשואַזיע גובר די קריזיסען? פון איין זייט דורך דער געצוואונגענער פאַרניכטונג פון אַ סך פּראָדוקטיווע קרעפטען, פון דער צווייטער זייט — דורך דעם, וואָס זי פאַרכאַפּט נייע מערק און סטאַרעט זיך גרינדליך אויסנוצען די אַלטע. אָדער, ריכטיגער געזאָגט, דורך דעם, וואָס זי עפענט אַ וועג פאַר נאָך טיפערע און שרעקליכערע קריזיסען און שוואַכט אָפּ די מעגליכקייט צו באַוואָרענען זיך פון זיי.

די וואַפען, מיט וועלכע די בורזשואַזיע האָט באַזיעגט דעם פעאָדאַליזם ווערען איצט אָנגעווענדעט געגען דער בורזשואַזיע גופא.

אָבער די בורזשואַזיע האָט ניט נאָר געשמידט די וואָפען, וועלכע וועלען איהר ברענגען דעם טויט; זי האָט אויך די מענשען באַשאַפען, וועלכע וועלען אָנווענדען דיזע וואָפען — די מאָדערנע ארבייטער, די פּ ר אָ ל ע ט אַ ר י ע ר.

אין דערזעלבער מאָס, אין וועלכער עס ענטוויקעלט זיך די בורזשואַזיע, ד. ה. דער קאַפּיטאַל, ענטוויקעלט זיך אויך דער מאָדערנער ארבייטער קלאַס, דער פּראָלעטאַריאַט — דאָס איז א קלאַס פון ארבייטער, וואס קענען לעבען בלויז אזוי לאַנג, ווי זיי קענען געפינען ארבייט; און ארבייט קענען זיי געפינען בלויז אזוי לאַנג, ווי זייער ארבייט פארגרעסערט דעם ווערט פון קאַפּיטאַל. די דאָזיגע ארבייטער, וואס מוזען זיך פארקויפען שטיקלעך־ווייז, זיינען פּונקט אַזאַ סחורה ווי יעדער אנדער סחורה, און זיינען דעריבער אונטערוואָרפען צו די געזעצען פון קאָנקור־רענץ, צו אַלע ענדערונגען אויפ'ן מאַרק.

די ארבייט פון די פּראָלעטאַריער האָט צוליעב דער פאַר־ברייטערטער אָנווענדונג פון מאַשינען און צוליעב דער פאַרנאַנ־דערטיילונג פון ארבייט איינגאַנצען פארלאָרען איהר אינדיווידועלען כאַראַקטער און במילא אויך איהר גאַנ־צען חן פאַר דעם ארבייטער. ער ווערט בלויז א צוגאָב צו דער מאַשין; ער דאַרף בלויז אויס־פיהרען איינע און דיזעלבע זעהר איינפאַכע אָפּעראַ־ציעס, וועלכע יעדער קאָן זיך גאַנץ לייכט אויסלערנען. די הוצאות, וועלכע דער ארבייטער קאָסט, באַטרעפען דעריבער ניט מעהר, ווי די לעבענסמיטלען, וועלכע ער דאַרף האָבען כדי צו ערהאַלטען זיין אייגענעם לעבען און כדי זיין ראַסע זאָל ניט אונטערגעהן. און אזוי ווי דער פּרייז פון א סחורה, במילא אויך פון ארבייט, איז גלייך צו די הוצאות, וועלכע עס קאָסט אָפּ איהר פּראָדוקציאָן, קומט דעריבער אויס, אז וואס אונאַנגענעה־מער עס ווערט די ארבייט, אַלץ נידריגער פאַלען די שכירות. נאָך מעהר. אין דער זעלבער מאָס, אין וועלכער עס פארברייי־טערט זיך די אָנווענדונג פון מאַשינען און עס וואַקסט די צוטיי־לונג פון דער ארבייט, פארגרעסערט זיך אויך די משא האָרע־

וואַניע — דורך דער גרעסערער אנשטרענגונג וואָס דער שנעלער לויף פון די מאַשינען פאָדערט פון'ם ארבייטער, דורך דער פאַרלייגערונג פון דער ארבייטס-צייט.

די הייגטיגע אינדוסטריע האָט פאַרוואַנדעלט דעם קליינעם ווערקשטאַט פון דעם פּאַטריאַרכאַלישען בעל מלאכה אין א פאַבריק פון דעם אינדוסטריעלען קאַפּיטאַליסט. מאַסען ארביי־טער, צונויפגעפּרעסטע אין דער פאַבריק, ווערען אָרגאַניזירט ווי סאָלדאַטען. ווי פּראָסטע אינדוסטריע-סאָלדאַטען געפינען זיי זיך אונטער דער אויפזיכט פון א גאַנצער באַנדע אונטער־אָפיצירען און אָפיצירען. זיי זיינען ניט נאָר קנעכט ביי דעם בורזשואַזען קלאַס, ביי דער בורזשואַזער מלוכה; זיי זיינען יעדען טאָג און יעדע שעה פאַרשקלאַפט פון דער מאַשין, פון דעם אויפזעהער אין קודם כל פון דעם איינצעלנעם בורזשוא, פון דעם פאַבריקאַנט גופא. דיזער דעספּאָטיזם איז אַלץ קליינ־ליכער, העסליכער און ערביטערענדער, וואָס מעהר עפענטליך ער שטעלט ארויס די פאַרדינסט אַלס זיין צוועק.

וואָס וויינינער קענטעניס, וואָס וויינינער קרעפטען מען דאַרף האָבען צו פיזישער ארבייט, ד. ה., וואָס מעהר עס ענט־וויקעלט זיך די היינטיגע אינדוסטריע, אַלץ מעהר ווערט די מענער-ארבייט ארויסגעשטופּט דורך דער פרויען-ארבייט. דער אונטערשיעד צווישען געשלעכט און עלטער האָט בנוגע דעם ארבייטער-קלאַס פאַרלאָרען יעדע געזעלשאַפטליכע באַדייטונג. עס עקזיסטירען נאָר פאַרשידענע ארבייטס-אינסטרומענטען, אויף וועלכע עס פאַלען פאַרשידענע הוצאות לויט זייער געשלעכט און עלטער.

אַז עס ענדיגט זיך שוין די עקספּלואַטאַציע פון ארבייטער דורך דעם פאַבריקאַנט און דער ארבייטער באַקומט שוין במזומן זיין ארבייטס-לוין, דאַן פאַלען אויף איהם ארויף די איבעריגע טיילען פון דער בורזשואַזיע, — דער הויזווירט, דער קרעמער, דער מלוה, א. ז. וו.

די ביז איצטיגע קליינע בעל-הבתים, די מיטעלע שטאַנדען, ווי די קליינע אינדוסטריעלע סוחרים און פּראָצענטניקעס, בעל

מלאכות און פויערים; אַלע דיזע קלאַסען פאַלען אריין אין די רייהען פון פראָלעטאַריאַט, טיילווייז צוליעב דעם, וואָס זייער קליינער קאַפּיטאַל איז צו ווייניג אויף צו פיהרען א געשעפט פון דער היינטיגער גרויס־אינדוסטריע און זיי קענען ניט אויס־האַלטען די קאָנקורענץ פון די גרויסע קאַפּיטאַליסטען, טיילווייז צוליעב דעם, וואָס זייער קענטענים און בריה'שאַפט פארלירען זייער ווערט ביי די נייע פּראָדוקציאָנס פאָרמען. אויף אזא אופן רעקרוטירט זיך דער פּראָלעטאַריאַט פון אלע קלאַסען פון דער באַפעלקערונג.

דער פּראָלעטאַריאַט מאַכט דורך פארשידענע ענטוויקלונגס שטופען. זיין קאַמף געגען דער בורזשואזיע הויבט זיך אָן צוזאַמען מיט זיין עקזיסטענץ.

אין אנפאנג קעמפען די איינצעלנע ארבייטער פון איין פאַבריק, שפּעטער די ארבייטער פון א גאַנצען פאַך אין איין ארט געגען דעם איינצעלנעם בורזשוא, וועלכער עקספּלואטירט זיי די־רעקט. זיי גרייפען ניט אָן די בורזשואזע פּראָדוקציאָנס פאַר־העלטנים; זיי פאַלען אָן אויף די פּראָדוקציאָנס־מיטלען גופא. זיי מאַכען חרוב די אויסלענדישע סחורות, וועלכע קאָנקורירען מיט די היימישע; זיי צוברעכען די מאַשינען, זיי צינדען אונטער די פאַבריקען, זיי שטרעבען אויף־דאָס־ניי אומצוקעהרען דעם אונטערגעגאנגענעם צושטאַנד פון דעם מיטעלאַלטערליכען ארבייטער.

אויף דיזער שטופע בילדען די ארבייטער נאָך אלץ א מאַסע, וואס איז צושפּרייט איבער'ן גאַנצען לאַנד און איז צושפּליטערט פון דער איינענער געגענזייטי־גער קאָנקורענץ. אויב די ארבייטער טרעטען ווען ארויס צוזאַ־מען אין געשלאָסענע רייהען, איז דאָס נאָך ניט א רעזולטאַט פון זייער איינענער פאַראייניגונג, נאָר פון דער פאַראייניגונג פון דער בורזשואזיע, וועלכע האָט געמוזט, צוליעב איהרע אייגענע פּאָליטישע צוועקען, ברייגנען אין א צושטאַנד פון באַוועגונג דעם גאַנצען פּראָלעטאַריאַט און וועלכע האָט עס נאָך צו יענער צייט געקענט אויספיהרען. אויף דיזער שטופע קעמפען אלזא

די פּראָלעטאַריער ניט געגען זייערע אייגענע פיינד, נאָר גע־געןזייערע שונאים׳ס פיינד — געגען די רעשטלעך פון דער אַב־סאָלוטער מאָנאַרכיע, געגען די ערד־באַזיצער, געגען די קליינ־בירגער. די גאַנצע געשיכטליכע באַוועגונג איז אויף אַזאַ אופן קאָנצענטרירט אין די הענד פון דער בורזשואַזיע; יעדער אויס־געקעמפטער נצחון איז א זיעג פון דער בורזשואַזיע.

אָבער מיט דער ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע וואַקסט דער פּראָלעטאַריאַט ניט נאָר אין צאָהל; ער ווערט אויך צוזאַמענגעצויגען אין גרעסערע מאַסען, עס וואַקסט זיין קראַפט און ער פיהלט זי מעהר. די אינטערעסען, די לעבענסלאַגע פון די פאַרשיעדענע גרופּען פון פּראָלעטאַריאַט גלייכען זיך אַלץ מעהר אויס, די אַנווענדונג פון מאַשינען שאַפט אַלץ מעהר אָפּ די אונטערשידען אין דער אַרבייט און זעצט אַראָפּ די אַרבייטס־לוין כמעט אומעטום אויף א גלייך נידעריגען שטאַנד. די וואַק־סענדע קאָנקורענץ צווישען דער בורזשואַזיע, און די געשעפטס־קריזיסען, וועלכע קומען דערפון ארויס, מאַכען אַלץ מעהר וואַקלענד דעם אַרבייטערס לוין; א דאַנק די מאַשינען, וועלכע ענטוויקלען זיך וואָס ווייטער אַלץ שנעלער און ווערען כסדר אויסגעבעסערט, ווערט אַלץ אונזיכערער די גאַנצע עקזיסטענץ פון דעם אַרבייטער; די סכסוכים צווישען די איינצעלנע אַרבייטער און די איינצעלנע בורזשוען נעהמען אַלץ מעהר אָן דעם כאַראַקטער פון סכסוכים צווישען צוויי קלאַסען. די אַרבייטער הויבען אָן דערמיט, וואָס זיי בילדען פאַראיינען אויף צו קעמפען מיט די קאַפּיטאַליסטען; זיי פאַראייניגען זיך כדי איינצוהאַל־טען זייער אַרבייטס־לוין. זיי גרינדען אפילו שטענדיגע אַסאָ־ציאַציעס, כדי צו זיין גרייט פאַר אַזעלכע קעמפע. אין אַנדערע ערטער געהט איבער דער קאַמף אין אָפענע בונטען.

פון צייט צו צייט זיעגען די אַרבייטער, אָבער נאָר אויף א ווייל. דער ווירקליכער רעזולטאַט פון זייער קאַמף איז ניט דער דירעקטער ערפאָלג, נאָר די אַלץ וואַקסענדע פאַראייניגונג פון די אַרבייטער. די דאָזיגע פאַראייניגונג ווערט נאָך פאַר־שטאַרקט דורך די וואַקסענדע פאַרקעהרס־מיטלען, וועלכע די

מאָדערנע אינדוסטריע האָט געשאַפען און וועלכע פאַרבינדען די ארבייטער פון פאַרשידענע געגענדען. און מעהר ווי די פאַרבינדונגען דאַרף מען ניט, אום די פיעלע ארטיגע קעמפע, וועלכע טראַגען אומעטום דעמזעלבען כאַראַקטער, זאָלען זיך צענטראַליזירען אין איין נאַציאָנאַלען קאַמף, אין איין קלאַסען-קאַמף. יעדער קלאַסענקאַמף איז אָבער א פּאָליטישער קלאַסענקאַמף, און די פאַראייניגונג, אויף וועלכע די בירגער פון מיטעל-אַלטער מיט זייערע צרה'דיגע פאַרקעהרס-וועגען האָבען געדאַרפט האָבען הונדערטער יאהרען, פיהרען דורך אין לעבען די היינטיגע פּראָלעטאַריער מיט דער הילף פון די אייזענבאַהנען אין פאַרלויף פון עטליכע יאהר.

דאָס אָרגאַניזירען פון די פּראָלעטאַריער אין א קלאַס און דערמיט אויך אין א פּאָליטישער פּאַרטיי ווערט אלע וויילע געשטערט דורך דער קאָנקורענץ צווישען די ארבייטער גופא. אָבער די אָרגאַניזאַציע ענטשטעהט יעדער מאָל פון דאָס ניי און ווערט אַלץ שטאַרקער, פעסטער, מעכטיגער. זי דערשלאָגט זיך געוויסע געזעצען אויף צו פאַרהיטען די אָדער יענע אינטערעסען פון די ארבייטער, באַנוצענדיג זיך מיט די שפּאַלטונגען פון דער בורזשואַזיע צווישען זיך. אזוי איז עס געוועזן מיט דעם געזעץ וועגען דעם 10 שעה'דיגען ארבייטס-טאָג אין ענגלאַנד.

די מחלוקת צווישען די קלאַסען אין דער אַלטער געזעלשאַפט פאַרגיכערען אויף פאַרשידענע אופנים דעם ענטוויקלונגס-גאַנג פון דעם פּראָלעטאַריאַט. די בורזשואַזיע פיהרט שטענדיג א קאַמף: צוערשט געגען דער אַריסטאָקראַטיע; שפּעטער — געגען יענע טיילען פון דער בורזשואַזיע גופא וואָס זייערע אינטערעסען ווידערשפּרעכען דער וויטערער ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע; שטענדיג — געגען דער בורזשואַזיע פון אַלע פרעמדע לענדער. אין דיזען קאַמף איז די בורזשואַזיע געצוואונגען זיך שטענדיג צו ווענדען צום פּראָלעטאַריאַט, צו שטיצען זיך אויף זיין הילף און זי ציהט איהם אויף אזא אופן אריין אין דער פּאָליטישער באַוועגונג. די בורזשואַזיע פאַרשפּרייט דערמיט צווישען דעם פּראָלעטאַריאַט איהר אייגענע

פּאָליטישע בילדונג, ד. ה., זי גיט איהם וואפען געגען זיך אליין.

ווייטער, ווי מיר האָבען אויבען געזעהן ווערען צוליעב דעם פּראגרעס אין דער אינדוסטריע גאנצע טיילען פון די הערשענדע קלאסען אראפּגעווארפען צום פּראָלעטאריאט, אדער זיי פארלירען ווענינגסטענס די זיכערהייט אין זייער עקזיסטענץ. אויך זיי טראָגען אריין אין דעם פּראָלעטאריאט א סך בילדונגס־עלע־מענטען.

ענדליך, אין די צייטען, ווען דער קלאסען־קאמף קומט נעהנ־טער צו זיין ענטשיידונג נעהמט אָן דער פאנאנדערפאלונגס־פּראָ־צעס פון דעם הערשענדען קלאס, פון דער גאנצער אלטער געזעל־שאפט אזא העפטיגען און שארפען כאראקטער, אז א קליינער טייל פון דעם הערשענדען קלאס שפּאלט זיך פון איהם אָפּ און שטעהט צו צום רעוואָלוציאָנערען קלאס, צו יענעם קלאס, וועל־כער טראָגט אין זיינע הענד די צוקונפט. פּונקט ווי פריהער איז א טייל פון דעם אדעל אריבערגעגאנגען אויפ'ן צד פון דער בור־זשואזיע, אזוי געהט איצטער אריבער צום פּראָלעטאריאט א טייל פון דער בורזשואזיע, נעמליך, א טייל פון די בורזשואזע אידעאָ־לאָגען, וועלכע האָבען זיך אויפגעהויבען צו דעם טעאָרעטישען פארשטאנד פון דער גאנצער היסטאָרישער באוועגונג.

פון אלע קלאסען, וואס שטעהען איצט געגען די בורזשואזיע איז נאָר דער פּראָלעטאריאט אווירקליך רעוואָלוציאָנערער קלאס. די איבעריגע קלאסען שטארבען אָפּ און געהען אונטער מיט דער ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע. דער פּראָלע־טאריאט איז איהר אייגען קינד.

די מיטעלע קלאסען, — דער קליינער אונטערנעמער, דער קליינער סוחר, דער האנדווערקער, דער פּויער, — זיי אלע קעמ־פען געגען דער בורזשואזיע, כדי צו באוואָרענען זיך פון אונטער־גאנג, און פארהיטען זייער עקזיסטענץ אלס טיילען פונ'ם מיטעל־קלאס. זיי זיינען אלזאָ ניט רעוואלוציאנער, נאָר קאָנסערוואטיוו. נאָך מעהר, זיי זיינען רעאקציאנער, ווייל זיי ווילען דרעהען צוריק די ראָד פון דער געשיכטע. רעוואָלוציאָנער זיינען זיי נאָר דאַן, ווען זיי האָבען אין זינען זייער פאָרשטעהענדען איבערגאנג אין

די רייהען פון פראָלעטאריאט, ווען זיי פארטיידיגען ניט זייערע געגענווערטיגע, נאָר זייערע צוקונפטיגע אינטערעסען, ווען זיי פארלאָזען זייער אייגענעם שטאנדפונקט, כדי צו שטעלען זיך אויפ׳ן שטאנדפונקט פון דעם פראָלעטאריאט.

דער לומפען־פראָלעטאריאט, — די פאסיווע, צופוילטע אונ־טערסטע שיכטען פון דער אלטער געזעלשאפט, — ווערט ערטער־ווייז דורך א פראָלעטארישער רעוואָלוציאָן אריינגעשליידערט אין דער באוועגונג, אָבער נאָך זיין גאנצע לעבענסלאגע איז ער מעהר גרייט זיך צו לאָזען אונטערקויפען פון אלערליי רעאקציאָ־נערע אינטריגען.

די לעבענס־באדינגונגען פון דער אלטער געזעלשאפט עקזיס־טירען שוין ניט מעהר אין די לעבענס־באדינגונגען פון פראָלע־טאריאט. דער פראָלעטאריער האָט ניט קיין פארמעגען; זיינע באציהונגען צו ווייב און קינד זיינען גרינדליך פארשידען פון די בורזשואזע פאמיליען באציהונגען; די היינטיגע אינדוסטריעלע ארבייט, די היינטיגע פארשקלאפונג אונטער דעם קאפיטאל, דיזעלבע אין ענגלאנד ווי אין פראנקרייך, אין אמעריקא ווי אין דייטשלאנד, האָט אראָפּגענומען פון איהם יעדען נאציאָנאלען כאראקטער. די געזעצען, די מאָראל, די רעליגיאָן זיינען פאר איהם נאָר פארשידענע בורזשואזע אבערגלויבענס, הינטער וועלכע עס זיינען פארבאָרגען פארשידענע בורזשואזע אינ־טערעסען.

אלע פריהערדיגע קלאסען, וועלכע האָבען זיך דערשלאגען צו הערשאפט, פלעגען זיך סטארען צו באוואָרענען זייער ערקעמפטע לעבענס־לאגע דורך דעם, וואָס זיי פלעגען די גאנצע געזעלשאפט צופאסען צו די באדינגונגען פון זייער פרנסה. די פראָלעטאריער קענען אריינעמען צו זיך אין די הענד די געזעל־שאפטליכע פראָדוקטיווע קרעפטען נאָר דאן, ווען זיי וועלען אָפּשאפען דעם אופן אויף וועלכען זיי האָבען אליין ביז אהער געצויגען זייער חיונה, און דערמיט אויך די גאנצע סיסטעם פון די איצטיגע פרנסות. די פראָלעטאריער האָבען גיט וואָס צו פארהיטען און פארזיכערען, זייער מיסיאָן איז צו צושטערען אלע

ביז איצטיגע פריוואטע זיכערהייטען און פאַרזיכערונגען פון פּריוואַט־אייגענטום.

אַלע פריהעריגע היסטאָרישע באַוועגונגען זיינען געווען באַוועגונגען פון דער מינדערהייט, אָדער אין די אינטערעסען פון דער מינדערהייט. די פּראָלעטאַרישע באַוועגונג איז א זעלבסטשטענדיגע באַוועגונג פון דער אונגעהייערער מעהרהייט. דער פּראָלעטאַריאַט, — די אונטערשטע שיכט פון דער איצטיגער געזעלשאַפט, — קען זיך ניט אויפהויבען, קען ניט אויפגעריכט ווערען, סיידען עס זאָל אויפגעריסען ווערען אין דער לופטען דער גאַנצער געבוי פון די אויבערשטע שיכטען, וועלכע בילדען די אָפיציעלע געזעלשאַפט.

דער קאַמף פון דעם פּראָלעטאַריאַט געגען דער בורזשואַזיע איז, ניט לויט זיין אינהאַלט, נאָר לויט זיין פאָרם, צוערשט א נאַציאָנאַלער. דער פּראָלעטאַריאַט פון יעדער לאַנד מוז, פאַרשטעהט זיך, קודם כל פאַרטיג ווערען מיט זיין אייגענער בורזשואַזיע.

שילדערענדיג אין אַלגעמיינע שטריכען די ענטוויקלונגספאַזען פון דעם פּראָלעטאַריאַט, האָבען מיר באַשריבען דעם מעהר אָדער ווייניגער פאַרבאָרגענעם בירגער־קריעג, וואָס קומט פאָר אין דער היינטיגער געזעלשאַפט, ביז צו דעם פּונקט, וואו דער בירגער־קריעג געהט איבער אין אַן אָפענער רעוואָלוציע, און דער פּראָלעטאַריאַט וואַרפט אראָפּ מיט גוואַלד די בורזשואַזיע און לעגט דעם פונדאַמענט פאַר זיין אייגענע הערשאַפט.

יעדע ביז איצטיגע געזעלשאַפט האָט, ווי מיר האָבען געזעהן, זיך געשטיצט אויף דעם געגענזאַץ צווישען אונטערדריקענדע און אונטערדריקטע קלאַסען. כדי אָבער צו קענען אונטערדריקען א קלאַס, מוז מען איהם באַוואָרענען מיט אַזעלכע באַדינגונגען, ביי וועלכע ער זאָל ווייניגסטענס קענען אונטערהאַלטען זיין קנעכטישען לעבען. דער לייב־אייגענער האָט נאָך ביי דער הערשאַפט פון לייב־אייגענשאַפט זיך געקענט דערשלאָגען צו ווערען א מיטגליעד פון דער שטאָדטישער קאָמונע, פּונקט אַזוי ווי דער

קליינבירגער האָט זיך אויפגעהויבען ביז צו דער מדרגה פון א בורזשוא אונטער דעם יאָך פון פעאדאלען אבסאָלוטיזם. דער היינטיגער ארבייטער, פארעקהרט, אנשטאָט זיך צו דערהויבען דורך דעם פראָגרעס פון דער אינדוסטריע, זינקט אלץ טיעפער אראָפּ אונטער די לעבענס־באדינגונגען פון זיין אייגענעם קלאַס. דער ארבייטער ווערט אַן אביון און די אביונות וואקסט נאָך שנעלער איידער די באפעלקערונג און די עשירות. דערפון זעהט מען קלאָר, אז די בורזשואזיע איז אונפעהיג לייגער צו בלייבען דער הערשענדער קלאַס פון דער געזעלשאפט. זי איז אונפעהיג צו הערשען, ווייל זי איז אונפעהיג צו זיכערען די עקזיסטענץ פון איהרע שקלאפען אפילו אין די גרענעצען פון זייער שקלאפעריי, ווייל זי איז געצוואונגען צו לאָזען זיי פאלען ביז צו אזא נידריגער לאגע, ביי וועלכע זי מוז זיי שפייזען אנשטאט געשפייזט צו ווערען פון זיי. די געזעלשאפט קען מעהר קיין קיום ניט האָבען אונטער דער הערשאפט פון דער בורזשואזיע, ד. ה., דער קיום פון דער בורזשואזיע איז אונערטרעגליך געוואָרען פאר דער געזעלשאפט.

די וויכטיגסטע באדינגונג פאר דער עקזיסטענץ און פאר דער הערשאפט פון דעם בורזשואזען קלאַס איז די אַנזאמלונג פון רייכטום אין די הענד פון פריוואטע מענשען, די בילדונג און די פארמעהרונג פון קאפיטאל; דער קאפיטאל קען ניט עקזיסטירען אָהן לוין־ארבייט. די לוין־ארבייט אָבער שטיצט זיך דורכאויס אויף דער קאָנקורענץ פון די ארבייטער צווישען זיך. דער פראָגרעס פון דער אינדוסטריע, וועלכען די בורזשואזיע איז ניט ווילענדיג געצוואונגען צו טרייבען פאָר־ווערטס, מאכט א סוף צו דער אפגעזונדערטקייט פון די ארבייטער דורך דער קאָנקורענץ און שטעלט אויף איהר ארט זייער פאראייניגונג דורך אסאָציאציעס. מיט דער ענטוויקלונג פון דער גרויס־אינדוסטריע ווערט אויף אזא אופן אונטערגעגראָבען דער יסוד, אויף וועלכען די בורזשואזיע פראָ־דוצירט און עקספּראפּריאירט רייכטום. די בורזשואזיע באַ־שאפט אזוי ארום איהרע אייגענע קברות־לייט. איהר אונטער־

גאַנג און דער זיעג פון פּראָלעטאַריאַט זיינען ביידע גלייך אונ־פאַרמיידליך.

.2

פּראָלעטאַריער און קאָמוניסטען.

אין וועלכע באַציהונגען שטעהען די קאָמוניסטען צו די פּראָלעטאַריער בכלל?

די קאָמוניסטען זיינען ניט קיין באַזונדער פּאַרטיי, וואָס שטעהט געגען אַנדערע אַרבייטער פּאַרטייען.

זיי האָבען ניט קיין אַנדערע אינטערעסען, אויסער די אינ־טערעסען פון דעם גאַנצען פּראָלעטאַריאַט.

זיי זיינען ניט קיין אָפּגעזונדערטע סעקטע, וואָס שטרעבט צו אונטערוואַרפען און פאַרמירען די פּראָלעטאַרישע באַוועגונג לויט איהרע אייגענע פּרינציפּען.

די קאָמוניסטען אונטערשיידען זיך פון די איבעריגע פּראָ־לעטאַרישע פּאַרטייען, ערשטענס דערמיט, וואָס אין די נאַציאָ־נאַלע קעמפּפע פון די פּראָלעטאַריער פון פאַרשידענע לענדער שטרייכען זיי אונטער און רוקען אַרויס אויפ'ן ערשטען פּלאַן די געמיינזאַמע אינטערעסען פון דעם גאַנצען פּראָלעטאַריאַט, וועלכע זיינען אונאָפּהענגיג פון זיין נאַציאָנאַליטעט, און, צוויי־טענס, דערמיט, וואָס אין די פאַרשידענע שטופען דורך וועלכע עס ענטוויקעלט זיך דער קאַמף צווישען פּראָלעטאַריאַט און בורזשואַזיע, פאַרטרעטען זיי די אינטערעסען פון דער גאַנצער באַוועגונג בכלל.

די קאָמוניסטען, אַלזאָ, זיינען פּראַקטיש דער ענטשידענ־סטער, שטענדיג פאָרווערטס טרייבענדער טייל פון די אַרביי־טער פּאַרטייען אין אַלע לענדער; אין פאַרגלייך מיט דער איבעריגער מאַסע פון פּראָלעטאַריאַט, האָבען זיי, טעאָרעטיש, די מעלה וואָס זיי פאַרשטעהען קלאָר די באַדינגונגען, דעם

גאנג און די ענדליכע אַלגעמיינע רעזולטאטען פון דער פּראָלעטאַ־ רישער באוועגונג.

דער נאָהענסטער ציעל פון די קאָמוניסטען איז דערזעל־ בער ווי ביי אַלע איבעריגע פּראָלעטאַרישע פּארטייען: — די אָרגאַניזירונג פון דעם פּראָלעטאַריאַט אין אַ קלאַס, די פאר־ ניכטונג פון דער בורזשואַזער הערשאַפט און די ערָאבערונג פון דער פּאָליטישער מאכט דורך דעם פּראָלעטאַריאַט.

די טעאָרעטישע כּללים פון די קאָמוניסטען זיינען בשום אופן ניט געבויט געוואָרען אויף אידעען, אויף פּרינציפּען, וועלכע דער אָדער יענער וועלט־פאַרזאָרגער האָט אויסגעטראַכט אָדער ענטדעקט.

דיזע כּללים דריקען נאָר אויס אין אַ אַלגעמיינער פאָרם די פאַקטישע פארהעלטניסע פון דעם עקזיסטירענדען קלאַסען־ קאמף, פון דער היסטאָרישער באוועגונג, וואָס ענטוויקעלט זיך פאר אונזערע אויגען. די שטרעבונג אָפּצושאַפען די אַלטע אייגענטומס־פארהעלטניסע איז ניט כאראַקטעריסטיש דוקא פאר דעם קאָמוניזם אַליין.

אַלע אייגענטומס־פארהעלטניסע האָבען זיך שטענדיג געבי־ טען, זיך שטענדיג געענדערט אין פארלויף פון דער מענשלי־ כער געשיכטע.

די פראַנצויזישע רעוואָלוציע, צום ביישפּיעל, האָט אָפּגע־ שאַפט דעם פעאָדאַלען אייגענטום צו גונסטען פון דעם בורזשואַ־ זען אייגענטום.

דער קאָמוניזם צייכענט זיך אויס ניט דערמיט, וואָס ער וויל אַפּשאַפען אייגענטום בכלל, נאָר דערמיט וואָס ער וויל אָפּ־ שאַפען דאָס בורזשואַזע אייגענטום.

אָבער דאָס איצטיגע בורזשואַזע פּריוואַט־אייגענטום איז דער לעצטער און שאַרפסטער אויסדרוק פון אַזאַ פּראָדוקציאָן און פארטיילונג, וועלכע זיינען געבויט אויף קלאַסען־געגענזאַ־ צען און אויף דער עקספּלואַטאַציע פון איין מענשען דורך דעם צווייטען.

אין דעם זין קענען די קאָמוניסטען אויסדריקען זייער

טעאריע אין די פאלגענדע ווערטער: דאס אפשאפען פון פריוואט אייגענטום.

אונז, קאָמוניסטען, האָט מען אויפגעוואָרפען, אז מיר ווילען אפשאפען דאס פערזענליך־ערוואָרבענע, כשר פאַרדיענטע אייגענטום, — דאָס אייגענטום, וועלכער איז כלומרשט דער יסוד פון יעדער פערזענליכע פרייהייט, טעטיגקייט און זעלבסטשטענדיגקייט.

ערוואָרבענעס, פארהאָרטעוועטעס, כשר - פאַרדיענטעס אייגענטום! וועגען וועלכען אייגענטום רעדט איהר? וועגען דעם אייגענטום פון די קליינבירגער און קליינע פויערים, וואָס האָט עקזיסטירט נאָך פאַר דעם בורזשואזען אייגענטום? אונז איז ניט נויטיג אפצושאפען עס; די ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע האָט איהם אָפּגעשאפט און שאפט איהם אָפּ טאָג־טעגליך.

אָדער איהר רעדט אפשר וועגען דעם היינטיגען בורזשואַזען אייגענטום?

שאפט דער לוין ארבייטער, דער פראָלעטאַריער, דורך זיין ארבייט וועלכען־ניט־איז אייגענטום פאַר זיך? בשום אופן ניט. ער שאפט קאַפּיטאַל, דאָס הייסט, אזא סארט אייגענטום, וועלכער עקספּלואַטירט דעמאָלט לוין ארבייט, און וועלכער קען זיך פארמעהרען נאָר ווען עס קריגט נייע לוין־ארבייט צו עקספּלואַטירען. אייגענטום אין זיין איצטיגען געשטאַלט האַלט זיך אויף דעם געגענזאַץ צווישען קאַפּיטאַל און לוין־ארבייט, לאָמיר באַטראַכטען דיביידע זייטען פון דיזען געגענזאַץ:

זיין א קאַפּיטאַליסט הייסט פארנעמען אין דער פּראָדוקציאָן ניט בלויז א ריין פערזענליכע, נאָר אויך א געוויסע געזעלשאפטליכע שטעלונג. דער קאַפּיטאַל איז א געמיינשאַפטליכער פּראָדוקט און מען קען איהם לאָזען אין גאנג נאָר דורך דער געמיינזאַמער טעטיגקייט פון פיעל מיטגלידער, אין דער אונטערשטער שורה — דורך דער טעטיגקייט פון אַלע מיטגליעדער פון דער געזעלשאפט.

דער קאַפּיטאַל איז אויף אַזאַ אופן ניט קיין פּערזענליכע מאַכט, נאָר אַ געזעלשאַפטליכע.

און במילא ווען דער קאַפּיטאַל וועט ווערען קהל׳שע אייגענטום, וואָס געהערט צו אַלע מיטגליעדער פון דער געזעלשאַפט, וועט דאס ניט הייסען, אז דאס פּערזענליכע אייגענטום האָט זיך פאַרוואַנדעלט אין אַ געזעלשאַפטליכען. עס וועט זיך נאָר אומענדערען דער געזעלשאַפטליכער כאַראַקטער פון דעם אייגענטום. אייגענטום וועט פאַרלירען זיין קלאַסען־כאַראַקטער.

מיר געהען איבער צו דער לוין־ארבייט.

דער דורכשניטליכער פּרייז פון לוין־ארבייט איז דער מינימום פון ארבייטס־לוין, דאָס הייסט, די סומע לעבענס־מיטלען וועלכע זיינען נויטיג דעם ארבייטער כדי אונטערצו־האַלטען זיין לעבען און צו קענען ארבייטען. וואָס דער לוין־ארבייטער באַקומט פאַר זיין ארבייט קלעקט נאָר אויף אונ־טערצוהאַלטען די נשמה. מיר דענקען פאַר קיין פאַל ניט אָפּ־צושאַפען אָט דיזע פּערזענליכע פאַרדינסטען, וועלכע דיענען דעם ארבייטער אויף אונטערצוהאַלטען די נשמה און פון וועלכען עס בלייבט ניט קיין ריינער פּראָפיט, וואָס זאָל קענען שאַפען אַ ממשלה איבער פרעמדע ארבייט. אָפּשאַפען ווילען מיר בלויז דעם צרה׳דיגען כאַראַקטער פון די דאָזיגע פאַרדינסטען. אָפּשאַפען ווילען מיר נאָר יענע באַדינגונגען, אונטער וועלכע דער ארבייטער לעבט, די באַדינגונגען אונטער וועלכע דער ארבייטער פאַרמעהרט בלויז דעם קאַפּיטאַל און לעבט נאָר אַזוי לאַנג, ביז וואַנען דער הערשענדער קלאַס האָט אַ נוץ פון זיין לעבען.

אין דער בורזשואַזער געזעלשאַפט איז די לעבעדיגע ארבייט נאָר אַ מיטעל אויף צו פאַרמעהרען די אָנגעזאַמעלטע ארבייט. אין דער קאָמוניסטישער געזעלשאַפט איז די אָנגע־זאַמעלטע ארבייט נאָר אַ מיטעל אויף צו פאַרברייטערען, רייכער און שענער צו מאַכען די עקזיסטענץ פון די ארבייטער.

אין דער בורזשואַזער געזעלשאַפט הערשט אַלזאָ, די פאַר־גאַנגענהייט איבער דער געגענוואַרט; אין דער קאָמוניסטי־

שער געזעלשאַפט, פאַרקעהרט, די גענענוואַרט איבער דער פאַר־גאַנגענהייט. אין דער בורזשואַזער געזעלשאַפט איז דער קאַפּי־טאַל זעלבסטשטענדיג און אינדיווידועל אין דער צייט ווען דער לעבעדיגער מענש איז אונזעלבסשטענדיג און ניט־אינדיווידועל.

און וועגען דער אָפּשאַפונג פון אַזעלכע פאַרהעלטניסע שרייט דאָס די בורזשואַזיע, אַז דאָס איז אַן אָפּשאַפונג פון פּערזענליכקייט און פרייהייט! און זי איז טאַקע גערעכט. דאָ רעדט זיך טאַקע וועגען אָפּשאַפען די בורזשואַזע פּערזענליכ־קייט, די בורזשואַזע זעלבסטשטענדיגקייט און די בורזשואַזע פרייהייט.

אונטער פרייהייט פאַרשטעהט מען ביי די איצטיגע בור־זשואַזע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניסע דעם פרייען מסחר, די פרייהייט צו קויפען און פאַרקויפען.

וועט אָבער בטל ווערען די סיסטעם פון קויפען און פאַר־קויפען, וועט אויך בטל ווערען דער פרייער האַנדעל. די שעהנע דרשות וועגען פרייען האַנדעל, ווי אויך אַלע איבריגע שעהנע פראַזען פון אונזער בורזשואַזיע וועגען פרייהייט, האָבען בכלל אַ זין נאָר בנוגע צו דעם געבונדענעם האַנדעל פון דעם פאַרקנעכטעטען בירגער פון מיטעלאַלטער, אָבער ניט בנוגע צו דער קאָמוניסטישער אָפּשאַפונג פון דעם האַנדעל, פון די בור־זשואַזע פּראָדוקציאָנס פאַרהעלטניסע און פון דער בורזשואַזיע גופא.

איהר זייט אויסער זיך פון דעם, וואָס מיר ווילען אָפּשאַפען דאָס פּריוואַט אייגענטום. אבער אין אייער איצטיגער געזעל־שאַפט איז דאָס פּריוואַט אייגענטום שוין אַפּגעשאַפט פאַר ניין־צעהנטעל פון איהרע מיטגליעדער: דאָס פּריוואַט אייגענטום פאַר דער מינאָריטעט עקזיסטירט דערפאַר, ווייל ניין־צעהנטעל פון דער געזעלשאַפט באַנוצען עס ניט. איהר וואַרפט אונז אַלזא אויף, אַז מיר ווילען אָפּשאַפען אַזאַ מין אייגענטום, וועלכער קען אַנדערש ניט עקזיסטירען, סיידען אַז די אונגעהייערע מערהייט פון דער געזעלשאַפט פאַרמאָגט ניט קיין שום אייגענטום.

מיט איין וואָרט, איהר וואַרפט אונז אויף, אַז מיר ווילען אָפּשאַפען אייער אייגענטום. דאָס, זעהט איהר, ווילען מיר טאַקע.

פון דעם מאָמענט אָן, ווען מען וועט מעהר ניט קענען פאַרוואַנדלען ארבייט אין קאַפּיטאַל, אין געלד,־ און ערד־רענטע, קורץ אין א מאָנאָפּאָליזירבאַרע געזעלשאַפטליכע מאַכט, דאָס הייסט, פון דעם מאָמענט אָן, ווען דאָס פּערזענליכער אייגענטום וועט זיך מעהר ניט קענען פאַרוואַנדלען אין בורזשואַזען אייגענטום — פון דעם מאָמענט אָן, זאָגט איהר, ווערט אויך בטל די מענשליכע פּערזאָן.

איהר זייט, הייסט עס, אַליין מודה, אַז אונטער א מענשליכער פּערזאָן פאַרשטעהט איהר נאָר א בורזשואַ, אַ בורזשואַזען אייגענטימער. יאָ, דיזע פּערזאָן זאָל טאַקע אָפּגעשאַפט ווערען.

דער קאָמוניזם נעמט ביי קיינעם ניט אָפּ די מעגליכקייט צו באַקומען פאַר זיך געזעלשאַפטליכע פּראָדוקטען. ער נעמט נאָר אָפּ די מעגליכקייטען דורך דיזע פּראָדוקטען צו ווערען אַ בעל־הבית איבער פרעמדע ארבייט.

מען האָט אונז אויך געזאָגט, אַז ווי נאָר מען וועט אָפּשאַפען פּריוואַט־אייגענטום וועט זיך אָפּשטעלען יעדע טעטיגקייט, און ס'וועט אָנקומען אַן אַלגעמיינע פוילקייט.

אויב אַזוי האָט שוין די בורזשואַזע געזעלשאַפט לאַנג געדאַרפט אונטערגעהן איבער פוילקייט, ווייל די, וועלכע ארבייטען אין איהר, פאַרמאָגען גאָר ניט, און די וועלכע האָבען יאָ עפּעס אַ פאַרמעגען ארבייטען ניט. דיזע אַלע טענות געגען אונז זיינען בלויז אַ ווידערהאָלונג פון דער אַלטער טאַוטאָלאָגיע, אַז עס וועט מעהר ניט זיין קיין לוין־ארבייט, ווען עס וועט ניט זיין קיין קאַפּיטאַל.

אַלע טענות, וועלכע מען ברענגט געגען דער קאָמוניסטישער פּראָדוקציאָנס־פאָרמע און געגען דער קאָמוניסטישער פאַרטיילונג פון די מאַטעריעלע פּראָדוקטען, שטעלט מען געוועהנליך אויך אַרויס געגען דער פּראָדוקציאָן און דער פאַרטיילונג פון די גייסטיגע פּראָדוקטען.

מיט דער אָפּשאַפונג פון דעם קלאַסען־אייגענטום — מיינט דער בורזשואַ — וועט זיך במילא אויך אָפּשטעלען די פּראָדוקציאָן גופא. דאָס זעלבע מיינט ער בנוגע צו בילדונג. איהם דוכט זיך, אַז ווי נאָר ס'וועט ווערען אַ סוף צו דער קלאַסען־בילדונג, וועט בטל ווערען די בילדונג בכלל. די בילדונג, וואָס ער קלאָגט אַזוי אויף איהר חורבן, באַדייט פאַר די גרויסע מערהייט פון דער געזעלשאַפט ניט מעהר ווי זיך אויסלערנען צו ווערען אַ מאַשין.

אָבער פיהרט מיט אונז ניט קיין וכוחים, אויב איהר ווילט מעסטען די אבשאַפונג פון דעם בורזשואזען אייגענטום מיט אייערע פאַרשטעלונגען וועגען פרייהייט, בילדונג, רעכט, א. ז. וו. אייערע אידעען גופא זיינען אַ פּראָדוקט פון די בורזשואַזע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניסע און בורזשואַזע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע, פּונקט אַזוי ווי אייער רעכט איז נאָר דער ווילען פון אייער קלאַס, וועלכער איז אויסגעדריקט אין געזעצען און וואָס זיין אינהאַלט ווערט באַשטימט דורך די מאַטעריעלע לעבענס־באַדינגונגען פון אייער קלאַס.

אייערע פּראָדוקציאָנס און אייגענטומס פאַרהעלטניסע, וועלכע זיינען אויסגעוואַקסען אין פאַרלויף פון דער געשיכטע און וועלכע וועלען פאַרשווינדען מיט דער ווייטערער ענטוויקלונג פון דער פּראָדוקציאָן, האַלט איהר פאַר אייביגע געזעצען פון דער אייביגער נאַטור און פאַרשטאַנד. ווייל איהר האָט דערביי אַן אייגענע פּניה און איהר זענט דערינגען פאַראינטערעסירט, קענט איהר זיך ניט באַפרייען פון דיזער פאַרשטעלונג, פּונקט אַזוי ווי דאָס האָבען ניט געקענט טאָן אַלע ביז אַהער אונטערגעגאַנגענע הערשענדע קלאַסען. וואָס איהר באַגרייפט בנוגע צו דעם אייגענטום פון דער אַלטער וועלט, וואָס איהר באַגרייפט בנוגע צום פעאָדאַלען אייגענטום, קענט איהר ניט באַגרייפען בעת עס רעדט זיך וועגען דעם בורזשואַזען אייגענטום.

אָפּשאַפען די פאַמיליע! אפילו די גרעסטע ראַדיקאַלען ווערען אויסער זיך פון דיזע שענדליכע פּלענער פון די קאָמו־

ניסטען. אויף וואָס איז געבויט די היינטיגע, די בורזשואַזע פאַמיליע? אויף קאַפּיטאַל, אויף דעם פּריוואַטען פאַר־מעגען. אין אַ פאָלשטענדיג ענטוויקעלטער פאָרם עקזיסטירט זי נאָר פאַר דער בורזשואַזיע; אָבער אַלס צוגאָב צו איהר דיענט די אָפענע פּראָסטיטוציע און די געצוואונגענע פאַמיליען־לאָזיגקייט פון די פּראָלעטאַריער.

די בורזשואַזע פאַמיליע וועט, פאַרשטעהט זיך, אונטערגעהן, ווי באַלד עס וועט אונטערגעהן דיזער צוגאָב צו איהר, און ביידע וועלען פאַרשווינדען, ווען ס'וועט פאַרשווינדען דער קאַפּיטאַל.

וואַרפט איהר אונז אויף אז מיר ווילען מאַכען אַ סוף צו דער עקספּלואַטאַציע פון די קינדער דורך זייערע עלטערען? אין דיזען פאַרברעכען זיינען מיר זיך טאַקע מודה.

אָבער, זאָגט איהר, מיר וועלען צושטערען די הייליגסטע באַציהונג דורך דעם, וואָס מיר וועלען פאַרבייטען די היימישע ערציהונג דורך געזעלשאַפטליכער.

אָבער ווערט דען אייער ערציהונג ניט באַשטימט דורך דער געזעלשאַפט, דורך די געזעלשאַפטליכע באַדינגונגען, ביי וועלכע איהר ערציהט אייערע קינדער, דורך דער דירעקטער אָדער אונדירעקטער אריינמישונג פון דער געזעלשאַפט אין דער שול־פראַגע, א. ז. וו.? ניט די קאָמוניסטען האָבען אויסגע־טראַכט די ווירקונג פון דער געזעלשאַפט אויף דער ערציהונג, זיי ענדערען נאָר אום איהר כאַראַקטער, זיי באַפרייען נאָר די ערציהונג פון דעם איינפלוס, וועלכע די הערשענדע קלאַסען האָבען אויף איהר?

די בורזשואַזע פראַזען וועגען פאַמיליע און ערציהונג, וועגען די הייליגע פאַרהעלטניסע צווישען עלטערען און קינדער ווערען נאָך מעהר עקעלהאַפטער, וואָס מעהר די גרויס־אינדוס־טריע צושטערט יעדען פאַמיליען־לעבען פון די פּראָלעטאַריער, און פאַרוואַנדעלט זייערע קינדער אין איינפאַכע האַנדעלס־אַרטיקלען און ארבייטס־אינסטרומענטען.

אָבער איהר, קאָמוניסטען, ווילט דאָך איינפיהרען די שותפות אויף ווייבער, שרייט אין איין קול די גאַנצע בורזשואַזיע.

דער בורזשואַ קוקט אויף זיין ווייב בלויז, ווי אויף א פּראָדוקציאָנס אינסטרומענט. ער הערט, אַז די פּראָדוקציאָנס־אינסטרומענטען דאַרפען אויסגענוצט ווערען געמיינשאַפטליך און מיינט נאַטירליך, אַז דער זעלבער גורל מוז אויך פאַלען אויף די ווייבער. אנדערש קען ער זיך גאר ניט פארשטעלען.

איהם קומט גאָר אויפ'ן זינען ניט אַרויף, אַז דאָ וויל מען גראַדע מאַכען אַ סוף צו דער לאַגע, ביי וועלכע די ווייבער זיינען מעהר ניט ווי פּראָדוקציאָנס־אינסטרומענטען.

העכסט לעכערליך איז אגב דער הויך־מאָראַלישער צאָרן פון אונזערע בורזשועז איבער די „נאַציאָנאַליזירונג פון פרויען“, וואָס זיי ערקלערען, אַז די קאָמוניסטען וועלען עפענטליך און אָפיציעל איינפיהרען: די קאָמוניסטען דאַרפען גאָר די „נאַציאָנאַליזירונג פון פרויען“ ניט איינפיהרען; זי האָט כמעט אַלע מאָל עקזיסטירט.

אונזערע בורזשועז זיינען נאָך ניט צופרידען דערמיט וואָס אין זייער רשות געפינען זיך די ווייבער און די טעכטער פון זייערע פּראָלעטאַריער, — מען רעדט שוין ניט וועגען דער אָפיציעלער פּראָסטיטוציע; זיי האָבען נאָך דעם גרעסטען פאַרגעניגען איינער דעם אנדערענס ווייב צו פאַרפיהרען.

דאָס בורזשואַזע פאַמיליען־לעבען איז אין דער אמת'ן די געמיינשאַפט פון פאַרהייראַטע פרויען. מען וואָלט העכסטענס געקענט אויפוואַרפען די קאָמוניסטען אַז אנשטאַט אַ צבוע'צישע און פאַרבאָרגענע, ווילען זיי איינפיהרען אַן אָפיציעלע, אָפענהאַרציגע ווייבערגעמיינשאַפט. עס פאַרשטעהט זיך, אגב, פון זיך זעלבסט, אַז ווען ס'וועלען אָפּגעשאַפט ווערען די היינטיגע פּראָדוקציאָנס פאַרהעלטניסע, וועט אויך פאַרשווינדען די ווייבער־געמיינשאַפט, ד. ה., די אָפיציעלע און ניט־אָפיציעלע פּראָסטיטוציע, צו וועלכע זיי האָבען געבראַכט.

די קאָמוניסטען האָט מען ווייטער אויפגעוואָרפען, אַז זיי ווילען אָפּשאַפען דאָס פאַטערלאַנד און די נאַציאָנאַליטעט.

די ארבייטער האָבען ניט קיין פאַטערלאַנד. מען קען ביי זיי ניט אָפּנעמען, דאָס וואָס זיי האָבען ניט. אָבער אַזוי ווי

דער פּראָלעטאַריאַט מוז זיך קודם כּל ערקעמפּפען די פּאָליטישע הערשאַפט, מוז ער ווערען דער פיהרענדער קלאַס אין דער נאַציאָן, מוז ער זיך זעלבסט קאָנסטיטואירען אַלס די נאַציאָן, אויף אַזוי פיעל איז ער נאָך נאַציאָנאַל, הגם אפילו באין אופן ניט אין דעם זין פון דער בורזשואזיע.

די נאַציאָנאַלע אָפּגעזונדערטקייט און די געגענזאַצען צווישען די פעלקער פאַרשווינדען אַלץ מעהר און מעהר מיט דער ענטוויקלונג פון דער בורזשואזיע, מיט דער האַנדעלס פרייהייט, דעם וועלט־מאַרק, מיט דער גלייכפאָרמיגקייט פון דער אינדוסטריעלע פּראָדוקציאָן און פון די לעבענס־באַדינגונגען, וועלכע זי באַשאַפט.

ביי דער הערשאַפט פון פּראָלעטאַריאַט וועלען זיי נאָך גיכער פאַרשווינדען. די פאַראייניגטע טעטיגקייט פון דעם פּראָלעטאַריאַט וועניגסטענס פון די ציוויליזירטע לענדער, איז די ערשטע באַדינגונג פון זיין באַפרייאונג.

אויף וויפיעל עס וועט אָפּגעשאַפט ווערען די עקספּלואַטאַציע פון איין מענשען דורך דעם אַנדערען, אויף אַזוי פיעל וועט אויך בטל ווערען די עקספּלואַטאַציע פון איין נאַציאָן דורך דער אַנדערער.

צוזאַמען מיט דעם, ווי עס וועלען פאַרשווינדען די קלאַסען־געגענזאַצען אין דער נאַציאָן גופא, וועט אויך פאַרשווינדען די שנאה פון איין נאַציאָן צו אַ צווייטער.

וועגען די טענות וואָס מען שטעלט אַרום געגען דעם קאָמוניזם פון רעליגיעזען, פילאָזאָפישען און בכלל אידעאָלאָגישען שטאַנדפּונקט, איז ניט כדאי אויספיהרליך צו רעדען.

דאַרף מען דען אַ סך קלערען, כדי צו באַגרייפען, אַז ווען עס ענדערען זיך די לעבענס־באַדינגונגען פון מענשען, זייערע געזעלשאַפטליכע באַציהונגען, זייער געזעלשאַפטליכע עקזיסטענץ, ענדערען זיך אויך זייערע פאָרשטעלונגען, זייערע אַנשויאונגען און באַגריפען, מיט איין וואָרט, זייער באַוואוסטזיין?

וואָס באַווייזט אונז די געשיכטע פון אידעען, אויב ניט

דאָס, אַז די גייסטיגע פּראָדוקציאָן האָט באַקומען אַן אַנדער געשטאַלט, ווען די מאַטעריעלע פּראָדוקציאָן האָט זיך אומגעענדערט? די הערשענדע אידעען פון יעדער צייט זיינען שטענדיג געווען די אידעען פון דעם הערשענדען קלאַס.

מען הערט אָפּט ריידענדיג וועגען אידעען, וועלכע האָבען רעוואָלוציאָניזירט אַ גאַנצע געזעלשאַפט. דערמיט ווערט אָבער נאָר אָנגעוויזען אויף דעם פאַקט, אַז אין דער אַלטער געזעלשאַפט גופא האָבען זיך געבילדעט די עלעמענטען פון אַ נייער געזעלשאַפט, אַז בעת עס געהען אונטער די אַלטע לעבענס פאַרהעלטניסע, פאַרשווינדען אויך צו גלייכער צייט די אַלטע אידעען.

ווען די אַלטע וועלט האָט געהאַלטען ביים אונטערגעהן, זיינען די אַלטע רעליגיאָנען באַזיעגט געוואָרען דורך דער קריסטליכער רעליגיאָן. ווען די אויפקלערונגס־אידעען האָבען אין 18־טען יאַהרהונדערט בייגעקומען די קריסטליכע אידעען, האָט זיך די פעאָדאַלע געזעלשאַפט געראַנגעלט אויף טויט און אויף לעבען מיט דער דאַמאַלסט־רעוואָלוציאָנערער בורזשואַזיע. די אידעען פון געוויסענס־פרייהייט און רעליגיאָנס־פרייהייט האָבען נאָר אויסגעדריקט די הערשאַפט פון דער פרייער קאָנקורענץ אויף דעם געביעט פון וויסענשאַפט.

„אָבער“, וועט מען זאָגען, „רעליגיעזע, מאָראַלישע, פילאָזאָפישע, פּאָליטישע, רעכטליכע אידעען, א. ז. וו. האָבען זיך טאַקי געביטען אין פאַרלויף פון דער היסטאָרישער ענטוויקלונג די רעליגיאָן, אָבער די מאָראַל, די פילאָזאָפיע, די פּאָליטיק, דאָס רעכט זיינען דאָך אַלע מאָל געבליבען, ניט קוקענדיג אויף דיזע אומענדערונגען“.

„עס עקזיסטירען נאָך אויסערדעם אייביגע וואַרהייטען:
— ווי פרייהייט, גערעכטיגקייט, א. ד. גל. וואָס האָבען אַ קיום ביי אַלע געזעלשאַפטליכע צושטאַנדען. דער קאָמוניזם אָבער שאַפט אָפּ די אייביגע וואַרהייטען, ער שאַפט אָפּ די רעליגיאָן, די מאָראַל, אַנשטאַט צו געבען זיי אַ נייעם געשטאַלט; ער

ווידערשפּרעכט אויף אַזאַ אופן דער גאַנצער ביז איצטיגער היסטאָרישער ענטוויקלונג".

וואָס פאַר אַ זין האָבען אין דער אונטערשטער שורה דיזע טענות? די באַוועגונגס קראַפט אין דער גאַנצער געשיכטע פון דער ביז־איצטיגער געזעלשאַפט זיינען געווען די קלאַסען־געגענזאַצען, וועלכע האָבען אָנגענומען פאַרשידענע פאָרמען אין פאַרשידענע צייטען.

אָבער וואָס פאַר אַ געשטאַלט זיי האָבען ניט אָנגענומען, די עקספּלואַטאַציע פון איין טייל פון דער געזעלשאַפט דורך דעם אַנדערען האָט עקזיסטירט אין אַלע פאַרגאַנגענע יאָהר־הונדערטען. עס איז דאַריבער קיין וואונדער ניט, וואָס דער געזעלשאַפטליכער באַוואוסטזיין פון אַלע פריהערדיגע דורות, הגם ער האָט זיך געביטען און געענדערט אין פאַרלויף פון דער געשיכטע, האָט זיך דאָך שטענדיג באַוועגט אין געוויסע געמיינזאַמע פאָרמען; און דיזע פאָרמען פון באַוואוסטזיין וועלען דורכאויס פאַרשווינדען ערשט דאַן, ווען ס'וועלען איינגאַנצען פאַרשווינדען די קלאַסען־געגענזאַצען.

די קאָמוניסטישע רעוואָלוציע מאַכט אויף דעם ראַדיקאַל־סטען אופן אַ סוף צו די ביז איצטיגע אייגענטומס פאַרהעלט־ניסע; ס'איז קיין וואונדער מיט, וואָס אין איהר ענטוויק־לונגס־גאַנג רייסט זי זיך איין אויף דעם ראַדיקאַלסטען אופן מיט די אַלטע טראַדיציאָנעלע אידעען.

נאָר זאָל שוין זיין גענוג מיט די טענות פון דער בור־זשואַזיע געגען דעם קאָמוניזם.

מיר האָבען שוין אויבען געזעהן, אַז דער ערשטער טריט אין דער אַרבייטער־רעוואָלוציע איז צו דערהויבען דעם פּראָלע־טאַריאַט צו דער שטופע פון אַ הערשענדען קלאַס, צו געווינען דעם קאַמף פאַר אַ דעמאָקראַטישע אָרדנונג.

דער פּראָלעטאַריאַט וועט באַנוצען זיין פּאָליטישע הער־שאַפט דערצו, כדי ביסלעכווייז אַרויסצורייסען דעם גאַנצען קאַפּיטאַל פון דער בורזשואַזיע, צו קאָנצענטרירען אַלע פּראָדוק־ציאָנס־מיטלען אין די הענט פון דער מלוכה, ד. ה.

אין די הענד פון דעם פּראָלעטאַריאַט וואָס איז אָרגאַניזירט אַלס אַ הערשענדער קלאַס, און צו פאַרמעהרען אַזוי שנעל ווי מעגליך די מאַסע פון די פּראָדוקציאָנס קרעפטען.

דאָס קען, פאַרשטעהט זיך, צוערשט דערגרייכט ווערען נאָר דורך אַ דעספּאָטישער אַריינמישונג אין דעם אייגענטומס־רעכט און אין די בורזשואזע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניסע, דורך אַזעלכע מיטלען, הייסט עס, וועלכע קענען אויסווייזען צו זיין פון עקאָנאָמישען שטאַנדפּונקט ניט גענוגענד און ניט ווירק־זאַם, נאָר וועלכע וועלען אבער אין פאַרלויף פון דער באַוועגונג זיך אַליין אַריבערוואַקסען און וועלען אונפאַרמיידליך מוזען ברייני־גען צו דער איבערקעהרעניש פון דער גאַנצער פּראָדוקציאָנס־פאָרם.

דיזע מיטלען וועלען, פאַרשטעהט זיך, זיין פאַרשידען אין פאַרשידענע לענדער.

אין פּראָגרעסיווע לענדער וועלען פונדעסטוועגען קענען אָנגעווענדעט ווערען פאָלגענדע מיטלען:

1) אָפּשאַפען פּריוואַט אייגענטום אויף ערד און די ערד־רענטע געברויכען פאַר די הוצאות פון דער מלוכה.

2) אַ גרויסער פּראָגרעסיווער שטייער אויף הכנסות.

3) אָפּשאַפען דאָס ירושה רעכט.

4) קאָנפיסקירען די פאַרמעגענס פון אַלע עמיגראַנטען און אינסורגענטען.

5) צענטראַליזירען דעם קרעדיט אין די הענד פון דער מלוכה דורך אַ נאַציאָנאַל־באַנק מיט אַ מלוכה קאַפּיטאַל און מיט דעם איינציגען מאָנאָפּאָל פון קרעדיט אין דעם גאַנצען לאַנד.

6) צענטראַליזירען די טראַנספּאָרט־מיטלען אין די הענד פון דער מלוכה.

7) פאַרמעהרען די צאָהל פון נאַציאָנאַלע פאַבריקען און פּראָדוקציאָנס ־ מיטלען, פרוכטבאַר מאַכען די וויסטע ערטער און אויסבעסערען די באַארבייטענדע ערד נאָך איין גע־מיינשאַפטליכען פּלאַן.

8) איינפיהרען, אז אַלע זאָלען מוזען גלייך ארבייטען, און אָרגאַניזירען אינדוסטריעלע ארמעען, באַזונדערס פאַר פעלד־ארבייט.

9) פאַראייניגען די פעלד־ארבייט מיט דער אינדוסטריע, אָננעהמען מיטלען, אז ס'זאָל ביסלעכווייז באַזייטיגט ווערען דער אונטערשיעד צווישען שטאָדט און דאָרף.

10) די ערציהונג פון אַלע קינדער אויף דעם חשבון פון דער מלוכה, אָפּשאַפען די פאַבריק־ארבייט פון קינדער אין איהר איצטיגער פאָרם. פאַראייניגען די ערציהונג מיט דער מאַטעריעלער פּראָדוקציאָן, א. ז. וו.

ווען אין פארלויף פון דער ענטוויקלונג וועלען פארשווינדען די קלאַסען־אונטערשידען, און די גאַנצע פּראָדוקציאָן וועט זיין קאָנצענטרירט אין די הענד פון איין גרויסען נאַ־ציאָנאַלען פארבאנד, דאמאלס וועט די מלוכה־מאכט פארלירען איהר פּאָליטישען כאראקטער. די פּאָלי־טישע מאכט איז, אייגענטליך אַן ארגאַניזירטע מאכט פון איין קלאַס אויף אונטערצודריקען דעם צווייטען. ווען דער פּראָלעטאריאַט, וועלכער מוז זיך אין'ם קאמף געגען דער בור־זשואזיע פאראייניגען אין אַ קלאַס, הויבט זיך אויף דורך אַ רעוואָלוציאָן צו דער פּאָזיציע פון אַ הערשענדען קלאַס און אַלס הערשענדער קלאַס שאַפט ער דורך געוואַלט אָפּ די אַלטע פּראָדוק־ציאָנס־באַדינגונגען, וועט ער במילא אָפּשאַפען צוזאַמען מיט דיזע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניס אויך די באַדינגונגען, ביי וועלכע עס קענען עקזיסטירען קלאַסענגעגענזאַצען, און דערמיט גופא אויך אָפּשאַפען זיין אייגענע הערשאַפט אַלס קלאַס.

אויף דעם ארט פון דער אַלטער בורזשואזער געזעלשאַפט מיט איהרע קלאַסען און קלאַסען־געגענזאַצען קומט אויף אַ פאַרבאַנד, אין וועלכען די פרייע ענטוויקלונג פון יעדען איינציגען איז די באַדינגונג פאַר די פרייע ענטוויקלונג פון גאַנצען כלל.

.3

סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע ליטעראַטור.

1) דער רעאַקציאָנערער סאָציאַליזם.

א) דער פעאָדאַלער סאָציאַליזם.

די פראַנצויזישע און די ענגלישע אַריסטאָקראַטיע איז נאָך איהר היסטאָרישע לאַגע באַזונדערס מסוגל געווען צו שרייבען פאַמפלעטען געגען דער מאָדערנער בורזשואַזער געזעלשאַפט.

אין דער פראַנצויזישער יולי־רעוואָלוציע פון 1830 און אין דער ענגלישער רעפאָרם־באַוועגונג האָט די אַריסטאָקראַטיע נאָך אמאָל באַקומען א מפּלה פון דעם פאַרהאַסטען אויפגעקומענעם מיוחס, פון דער בורזשואַזיע. וועגען אַן ערנסטען פאָליטישען קאַמף האָט שוין מעהר קיין רייד ניט געקאָנט זיין. פאַר איהר איז נאָר געבליבען דער ליטעראַרישער קאַמף. אָבער אויך אין דער ליטעראַטור זיינען שוין אונמעגליך געוואָרען די אַלטע פראַזען פון רעסטאַווראַציאָנס־צייט. כדי צו געווינען חן ביים עולם, האָט די אַריסטאָקראַטיע געמוזט מאַכען דעם אָנשטעל, אַז זי רעדט ניט וועגען איהרע אייגענע אינטערעסען און זי האָט געמוזט פאָרמולירען איהר באַשולדיגונגס־אַקט געגען דער בורזשואַזיע, באַשיצענדיג כלומרשט די אינטערעסען פון דעם עקספלואַטירטען קלאַס. זי האָט זיך אויף אַזאַ אופן געקוויקט דאָס הארץ מיט זינגען פאַראַכטונגס־ליעדער געגען איהר נייעם הערשער און איינרוימען איהם אויפ'ן אויער א סוד וועגען די גרויסע אונגליקען, וואָס וואַרטען אויף איהם אין דער צוקונפט.

אויף אַזאַ אופן איז אויפגעקומען דער פעאָדאַלער סאָציאַליזם, — א קלאָג־ליעד, א פּאַסקוויל, אַן אָפּקלאַנג פון דער פאַרגאַנגענהייט א פּחד פאַר דער צוקונפט, — און הגם אַפילו ער האָט צייטעווייז געטראָפען דער בורזשואַזיע גלייך אין הארצען

מיט זיין ביטערער און שאַרפזיניגער קריטיק, האָט ער דאָך שטענדיג געמאַכט אַ קאָמישען איינדרוק דורך זיין פאָלקאָמענער אונפעהיגקייט צו באַגרייפען דעם גאַנג פון דער מאָדערנער געשיכטע.

די אַריסטאָקראַטיע האָט אויפגעהויבען די בעטלערישע טאָרבע פון פראָלעטאַריער אַלס אַ פאָהן, כדי צו פאַרזאַמלען אַרום זיך דאָס פאָלק. אָבער ווי נאָר דאָס פאָלק פלעגט זיך לאָזען געהן נאָך דיזע פאָהנען־טרעגער, פלעגט ער גלייך באַמער־קען אויף זייער רוקען דעם אַלטען פעאָדאַלען מאַנטעל און פלעגט זיך צולויפען מיט אַ הויכען עזות'דיגען געלעכטער.

אַ טייל פון די פראַנצויזישע לעגיטימיסטען און דאָס „יונגע ענגלאַנד" האָבען פאָרגעשטעלט די דאָזיגע קאָמעדיע אויפ'ן בעסטען אופן.

ווען די פעאָדאַלען באַווייזען, אַז זייער עקספּלואַטאַציאָנס־פאָרם האָט געהאַט גאָר אַן אַנדער געשטאַלט, איידער די בור־זשואַזע עקספּלואַטאַציע, פאַרגעסען זיי דערביי גאָר אַ קלייניג־קייט, — אַז זיי האָבען עקספּלואַטירט ביי גאַנץ אַנדערע, איצט שוין איבערגעלעבטע אומשטענדען און באַדינגונגען. ווען זיי באַווייזען, אַז אונטער זייער הערשאַפט האָט ניט עקזיסטירט דער מאָדערנער פּראָלעטאַריאַט, פאַרגעסען זיי גאָר, אַז גראַדע די מאָדערנע בורזשואַזיע איז געווען אַ נויטווענדיגער פּראָדוקט פון זייער געזעלשאַפטליכער אָרדנונג.

דעם רעאַקציאָנערען כאַראַקטער פון זייער קריטיק פאַר־באָרגען זיי אַגב אַזוי ווייניג, אַז זייער הויפּט באַשולדיגונג געגען דער בורזשואַזיע באַשטעהט גראַדע אין דעם וואָס אונטער דער בורזשואַזער הערשאַפט ענטוויקעלט זיך אַזאַ קלאַס, וועלכער וועט מאַכען אַ תל פון דער גאַנצער אַלטער געזעלשאַפטליכער אָרדנונג.

צו דער בורזשואַזיע האָבען זיי, אַלזאָ, טענות אַ סך מעהר דערפאַר, וואָס זי האָט באַשאַפען אַ רעוואָלוציאָנערען פּראָלע־טאַריאַט, איידער דערפאַר וואָס זי האָט בכלל באַשאַפען אַ פּראָלעטאַריאַט.

אין דער פּאָליטישער פּראַקטיק נעהמען זיי דאריבער אָן אנטייל אין אַלע געוואַלט־מיטלען געגען דעם אַרבייטער־קלאַס, און אין דעם געוועהנליכען לעבען באַמיהען זיי זיך, ניט קוקענ־דיג אויף אַלע זייערע שעהנע פראַזען, צו כאַפּען וואָס מעהר גאָלדענע פרוכט וואָס פאַלט פון דעם בוים פון דער אינדוסטריע און פאַרבייטען עהרע, ליעבע און אמת אויף מסחר מיט שעפּסען־וואָל, צוקער און שנאַפּס.

פונקט אַזוי ווי די כלי־קודש זיינען אַלע מאָל געגאַנגען האַנד ביי האַנד מיט דעם פּעאַדאַל, אַזוי געהט אויך דער קלע־ריקאַלער סאָציאַליזם האַנד ביי האַנד מיט דעם פּעאַדאַליסטישען סאָציאַליזם.

אָפּפאַרבען דעם קריסטליכען אסקעטיזם אין אַ סאָציאַליס־טישען קאָליר איז זעהר לייכט. האָט דען דאָס קריסטענטום ניט געדונערט געגען פּריוואַט אייגענטום, געגען הייראַט און געגען דער מלוכה? האָט דען דאָס קריסטענטום ניט געפּרעדיגט מען זאָל זיי פאַרבייטען מיט גנאַדע און רחמנות? האָט עס דען ניט פאַרלאַנגט אַז מען זאָל אָפּזאָגען זיך פון עשירות, דערשטיקען די גשמיות'דיגע תאוות, גובר צו זיין דעם יצר הרע און לעבען ווי אַ פּרוש אין בית־המדרש: דער קריסטליכער סאָציאַליזם איז נאָר דאָס הייליגע וואַסער, מיט וועלכען דער גלח באַשפּריצט דעם גרימצאָרן פון די אַריסטאָ־קראַטען.

ב) דער קליינבירגערליכער סאָציאַליזם.

די פּעאַדאַלע אַריסטאָקראַטיע איז ניט דער איינציגער קלאַס, וועמען די בורזשואַזיע האָט אומגעבראַכט און וועמענס לעבענס־באַדינגונגען עס געהען אַלץ מעהר אונטער אין דער היינטיגער בורזשואַזער געזעלשאַפט. דער מיטעלאַלטערליכער קליינער בעל־הבית און דער קליינער פּויער זיינען געווען די שלוחים פון דער היינטיגער בורזשואַזיע. אין די לענדער, וואו די אינדוסטריע און דער האַנדעל זיינען ווייניג ענטוויקעלט,

האַלט זיך נאָך עד היום מיט מאַטערניס דער דאָזיגער קלאַס נעבען דער וואַקסענדער בורזשואַזיע.

אין די לענדער, וואו ס'האָט זיך ענטוויקעלט די היינטיגע ציוויליזאַציע, האָט זיך געבילדעט אַ נייער קליין־בירגערליכער קלאַס, וועלכער שוועבט צווישען דעם פּראָלעטאַריאַט און דער בורזשואַזיע, און וועלכער, אַלס נויטיגער צוגאָב צו דער בורזשואַזער געזעלשאַפט, בילדעט זיך שטענדיג פון דאָס ניי. זיינע מיטגליעדער אָבער ווערען דורך דער קאָנקורענץ נאָכאַנאַנד אריינגעשליידערט אין די רייהען פון פּראָלעטאַריאַט; נאָך מעהר, זיי זעהען אַליין, אַז מיט דער ענטוויקלונג פון דער גרויס־אינדוסטריע וועט אין גיכען קומען אַזאַ מאָמענט, ווען זיי וועלען אין גאַנצען פארשווינדען אַלס אַ זעלבסטשטענדיגער טייל פון דער מאָדערנער געזעלשאַפט, און אין האַנדעל, מאַנופאַקטור און אַגריקולטור וועלען זייערע פּלעצער פאַרנעמען ארבייטס־אויפזעהער און משרתים.

אין אַזעלכע לענדער ווי פראַנקרייך, וואו דער פּויערים־קלאַס מאַכט אויס די גרעסטע העלפט פון דער באַפעלקערונג, איז עס געווען גאַנץ נאַטירליך, וואָס יענע שריפטשטעלער, וועלכע האָבען זיך געשטעלט אויף'ן צד פון דעם פּראָלעטאַריאַט געגען דער בורזשואַזיע, האָבען ביי זייער קריטיק פון דער בורזשואַזער אָרדנונג געמאָסטען אַלץ מיט דעם קליין־בירגערליכען און קליין־פּויערליכען מאַסשטאַב, און אויף דעם קאַמף פון די ארבייטער האָבען זיי געקוקט פון שטאַנדפּונקט פון דעם קליין־בירגערטום. אַזוי איז אויפגעקומען דער קליין־בירגערליכער סאָציאַליזם. ס י ס מ אָ נ ד י איז געווען דער קאָפּ פון דיזער ליטעראַטור ניט נאָר פאַר פראַנקרייך, נאָר אויך פאַר ענגלאַנד.

דיזער סאָציאַליזם האָט העכסט שאַרפזיניג אַנאַליזירט די ווידערשפּרוכען פון די היינטיגע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניסען. ער האָט אויפגעדעקט די צביעות פון יענע עקאָנאָמיסטען, וועלכע האָבען פארטיידיגט די היינטיגע אָרדנונג. ער האָט באַוויזען אויף'ן קלאָרסטען אופן די צושטערענדע ווירקונג פון דער מאַשינעריע און פון דער פאַרנאַנדערטיילונג פון ארבייט, ער האָט

דערוויזען די קאָנצענטראַציע פון די קאַפּיטאַלען און פון דעם ערד־פאַרמעגען, ער האָט געשילדערט די איבערפּראָדוקציאָן, די קריזיסען, דעם אונפאַרמיידליכען אונטערגאַנג פון דעם קליין־בירגער און דעם פּויער, דעם עלענד פון דעם פּראָלעטאַריאַט, די אַנאַרכיע אין דער פּראָדוקציאָן, די שרייענדע אונגלייכהייט אין דער פאַרטיילונג פון די עשירות, די אינדוסטריעלע פאַרווס־טענדע מלחמות צווישען די נאַציאָנען, דעם אונטערגאַנג פון די אַלטע טראַדיציעס און מנהגים, פון די אַלטע פאַמיליען־פאַר־העלטניסע, פון די אַלטע נאַציאָנאַליטעטען.

די פּאָזיטיווע פאָדערונגען פון דעם דאָזיגען סאָציאַליזם באַשטעהען אָבער נאָר אין דעם, וואָס אָדער ער וויל צוריק אויפ־שטעלען די אַלטע פּראָדוקציאָנס און פאַרקערס־מיטלען און צוזא־מען מיט זיי אויך די אַלטע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע, אָדער ער וויל איינפּרעסען די מאָדערנע פּראָדוקציאָנס און פאַרקערס־מיטלען אין די ראַהמען פון די אַלטע אייגענטומס־פאַרהעלטניסע, וועלכע האָבען דורך די פאַרהעלטניסע געפּלאַצט און געמוזט פּלאַצען. איןביידע פאַלע איז ער פונקט אַזוי רעאַקציאָנער, ווי אויטאָפּיסטיש.

האַנדווערקער־צעכען אין דער מאַנופאַקטור; פּאַטריאַר־כאַלישע ווירטשאַפט אין דאָרף! — דאָס איז זיין לעצטעס וואָרט.

אין פאַרלויף פון זיין ווייטערער ענטוויקלונג איז דער דאָזי־גער סאָציאַליזם אריינגעפאַלען אין אַן אונמעכטיגען מרה־שחורה׳דיגען פּעסימיזם.

ג) דער דייטשער אָדער דער „אמת׳ער“ סאָציאַליזם.

די סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע ליטעראַטור פון פראַנקרייך, וועלכע איז אויפגעקומען אונטער דעם דרוק פון דער הערשענדער בורזשואַזיע, און וועלכע איז דער ליטעראַרי־שער אויסדרוק פון דעם קאַמף געגען דיזער הערשאַפט, איז אריבערגעפיהרט געוואָרען אין דייטשלאַנד אין אַזאַ צייט, ווען

די בורזשואַזיע האָט נאָר וואָס אָנגעהויבען צו פיהרען איהר קאַמף געגען דעם פעאָדאַלען אַבסאָלוטיזם.

דייטשע פילאָזאָפען, האַלב־פילאָזאָפען, און בכלל ווייכ־האַרציגע אינטעליגענטען האָבען זיך מיט אַ ברען אָנגעכאַפּט פאַר דיזער ליטעראַטור און האָבען נאָר פאַרגעסען, אַז בעת די דאָזיגע שריפטען זיינען אריבערטראַנספּאַרטירט געוואָרען, האָט מען צוזאַמען מיט זיי ניט אריבערטראַנספּאַרטירט אין דייטש־לאַנד די פראַנצויזישע לעבענס־באַדינגונגען. בנוגע צו די דייטשע פאַרהעלטניסען האָט די פראַנצויזישע ליטעראַטור פאַר־לאָרען יעדע דירעקטע פּראַקטישע באַדייטונג און זי האָט נאָר באַקומען אַ ריין ליטעראַרישען ווערט. זי האָט געמוזט אָננעמען אַ כאַראַקטער פון פוסטע חקירות וועגען די באַדינגונ־גען, ביי וועלכע ס'קען זיך ארויסווייזען די מענשליכע נאַטור אין איהר ריינער געשטאַלט. אין די אויגען פון די דייטשע פילאָזאָפען פון 18טען יאָהרהונדערט האָבען די פאָדערונגען פון דער ערשטער פראַנצויזישער רעוואָלוציע געהאַט נאָר דעם זינען, וואָס זיי זיינען, נאָך זייער מיינונג, געווען די פאָדערונגען פון דעם „פּראַקטישען פאַרנונפט“ בכלל, און דער אויסדרוק פון דעם ווילען פון דער רעוואָלוציאָנערער פראַנצויזישער בורזשואַזיע איז אין זייערע אויגען באַטראַכט געוואָרען פאַר אַ געזעץ פון דעם ריינעם ווילען, פון דעם ווילען, ווי ער דאַרף זיין, פון דעם עכט־מענשליכען ווילען.

די גאַנצע אַרבייט פון די דייטשע ליטעראַטען איז באַשטאַ־נען דורכאַוים אין דעם, וואָס זיי האָבען זיך באַמיהט צו מאַכען אַ שלום צווישען די נייע פראַנצויזישע אידעען מיט זייער אַלטע פילאָזאָפישע אַנזיכטען, אָדער ריכטיגער, — אָננעהמען די פראַנצויזישע אידעען און דאָך בלייבען ביי זייער אייגענעם פילאָזאָפישען שטאַנדפּונקט.

און אָנגענומען האָבען זיי די דאָזיגע אידעען פּונקט אַזוי, ווי מען לערענט זיך אַ פרעמדע שפראַך, דורך דער איבערזעצונג.

ווי עס איז באַוואוסט, האָבען די מאָנאַכען אַרומגעשריבען

די כתבים, אויף וועלכע ס'האָבען זיך געפונען די קלאַסישע ווערק פון דער אַלטער געצענדינער־צייט, מיט זייערע געשמאַקלאָזע הייליגע קאַטוילישע באָבע מעשיות. די דייטשע ליטעראַטען זיינען זיך באַגאַנגען פונקט פאַרקערט מיט דער וואַכעדיגער פראַנצויזישער ליטעראַטור. זייער פילאָזאָפישען אונזין האָבען זיי אָנגעשריבען אונטער'ן פראַנצויזישען אָריגינאַל. צום בייַשפיעל, אונטער דער פראַנצויזישער קריטיק פון די עקאָנאָמישע פונקציעס פון געלד האָבען זיי אָנגעשריבען: „אָפּזאָגען זיך פון דער מענשליכער נאַטור", אונטער דער פראַנצויזישער קריטיק פון דער בורזשואַזער מלוכה האָבען זיי אָנגעשריבען: — „אָפּשאַפען די הערשאַפט פון אַבסטראַקטען כלל".

אָט די אַלע פילאָזאָפישע פוסטע פראַזען, וואָס זיי האָבען אַריינגעטראָגען הינטער די פראַנצויזישע אויספאָרשונגען, האָבען זיי אַ נאָמען געגעבען: „פילאָזאָפיע פון טאַט", „אמת'ער סאָציאַליזם", „דייטשע וויסענשאַפט פון סאָציאַליזם", „פילאָזאָפישע באַגרינדונג פון סאָציאַליזם", א. ז. וו.

די פראַנצויזישע סאָציאַליסטיש־קאָמוניסטישע ליטעראַטור האָט אויף אַזאַ אופן פאַרלאָרען איהר גאַנצע קראַפט און פרוכטבאַרקייט. און אַזוי ווי אין די הענד פון די דייטשען האָט דיזע ליטעראַטור אויפגעהערט אויסצודריקען דעם קאַמף פון איין קלאַס געגען דעם אַנדערען, האָט דער דייטש מיט שטאָלץ געמיינט, אַז ער האָט זיך אויפגעהויבען העכער פון דער „פראַנצויזישער איינזייטיגקייט", אַז אַנשטאַט צו פאַרטרעטען אמת'ע באַדערפניסע, פאַרטרעט ער די באַדערפנים פון אמת, אַז אַנשטאַט צו פאַרטיידיגען די אינטערעסען פון פּראָלעטאַריאַט, פאַרטיידיגט ער די אינטערעסען פון דער מענשהייט, די אינטערעסען פון מענש בכלל, — פון מענש, וועלכער געהערט ניט צו קיין קלאַס, וועלכער עקזיסטירט איבערהויפּט ניט אין דער ווירקליכקייט, נאָר אין דעם נעבעל־הימעל פון דער פילאָזאָפישער פאַנטאַזיע.

דער דייטשער סאָציאַליזם, וועלכער האָט אַזוי ערנסט און פייערליך אויפגענומען זיינע שוואַכע, חדר־קינדערשע חקירות

און האָט וועגען זיי פאַנאַנדערגעקלונגען איבער אַלע גאַסען, ווי אַ מאַרק קרעמערקע וועגען איהר סחורה, האָט דאָך ביסלעכ־ווייז פאַרלאָרען זיין פעדאַנטישען אונשולד.

דער קאַמף פון דער דייטשער, באַזונדערס פון דער פריי־סישער בורזשואַזיע געגען די פעאָדאַלען און געגען אַבסאָלוטען קעניגטום, מיט איין וואָרט, די ליבעראַלע באַוועגונג איז געוואָרען ערנסטער.

דער „אמת׳ער" סאָציאַליזם האָט אויף אַזאַ אופן געפונען אַ גוטע געלעגענהייט אוועקצושטעלען די סאָציאַליסטישע פאָדע־רונגען אנטקעגען דער פּאָליטישער באַוועגונג, אַריינצוּוואַרפען אין חרם דעם ליבעראַליזם, דעם פאַרלאַמענטאַריזם, די בור־זשואַזע קאָנקורענץ, די בורזשואַזע פּרעס פרייהייט, דאָס בור־זשואַזע רעכט, די בורזשואַזע פרייהייט און גלייכהייט און צו פּרעדיגען פאַר דער פאָלקס־מאַסע אַז געווינען אין דיזער בור־זשואַזער באַוועגונג וועט זי גאָרנישט, גיכער וועט זי אַלץ פאַר־לירען. דער דייטשער סאָציאַליזם האָט דערביי נאָר פאַרגע־סען, אַז די פראַנצויזישע קריטיק פון וועלכער ער איז געווען נאָר אַ טויטער אָפּקלאַנג איז געקומען נאָכדעם, ווי אין פראַנקרייך האָט שוין געהאַט עקזיסטירט אַ מאָדערנע בורזשואַזע געזעל־שאַפט, מיט ענטשפּרעכענדע באַדינגונגען פון עקאָנאָמישער עק־זיסטענץ, מיט אַ צוגעפּאַסטער פּאָליטישער קאָנסטיטוציע, — אַלץ אַזעלכע זאַכען, פאַר וועלכע דייטשלאַנד האָט גראַדע דע־מאָלט געהאַלטען אין קעמפען.

די דייטשע אַבסאָלוטע רעגירונגען מיט זייערע סוויטעס פון גייסטליכע, שול־לעהרער, גוטס־באַזיצער און ביוראָקראַטען האָבען זיך מיט דעם אמת׳ען סאָציאַליזם באַנוצט, ווי מיט אַ באַקוועמען שרעקענס־בילד פאַר די אויפגעקומענע בורזשואַזיע, וועלכע האָט אָנגעהויבען צו ווערען פאַר זיי געפעהרליך.

עס איז געווען אַ זיסער פאַרבייסען נאָך די ביטערע נאַגייקע־שמיץ און ביקסען־קוילען, מיט וועלכע די זעלבע רעגירונגען פלעגען מכבד זיין די דייטשע אַרבייטער פאַר זייערע אויפ־שטאַנדען.

דער „אמת׳ער“ סאָציאַליזם, אויסער דעם וואָס ער איז געוואָרען אַ געוועהר אין די הענד פון די רעגירונגען, האָט נאָך אויך דירעקט פאַרטיידיגט רעאַקציאָנערע אינטערעסען, די אינטערעסען פון דעם דייטשען קליין־בירגערטום. דער געזעלשאַפטליכער פונדאַמענט פון דער עקזיסטירענדער אָרדנונג אין דייטשלאַנד איז דאָס קליין־בירגערטום, וואָס איז נאָך איבערגעבליבען בירושה פון 16טען יאָהרהונדערט און וואָס טרעט פון צייט צו צייט פון־דאָס־ניי־אַרויס אין פאַרשידענע פאָרמען.

אויפהאַלטען דיזען קלאַס — הייסט אויפהאַלטען די עקזיסטירענדע דייטשע אָרדנונג. די קליין־בירגער האָבען מורא, אַז די אינדוסטריעלע און פּאָליטישע הערשאַפט פון דער בורזשואַזיע וועט ברייננגען צו זייער זיכערען אונטערגאַנג, — פון איין זייט צוליעב דער קאָנצענטראַציע פון קאַפּיטאַל, פון דער אַנדער זייט צוליעב דעם אויפקומען פון אַ רעוואָלוציאָנערען פּראָלעטאַריאַט. דער „אמת׳ער“ סאָציאַליזם, מיינען זיי, הרג׳עט צוויי האָזען מיט איין קלאַפּ.

ער האָט זיך דאַריבער פאַרשפּרייט ווי אַן עפּידעמיע.

איינגעוויקלענדיג זייערע פאַרגליווערטע „אייביגע וואַרהייטען“ אין דורכזיכטיגען געוואַנד, געוועבט פון פילאָזאָפישען שפּינוועבס, באַפּוצט מיט בלומען פון שעהנע מליצה, באַשפּריצט מיט טוי פון סענטימענטאַלע ליעבע, האָבען די דייטשע סאָציאַליסטען מיט דעם פאַרגרעסערט דעם אַבזאַץ פון זייער סחורה ביי אַזאַ פּובליקום.

פון זיין זייט האָט דער דייטשער סאָציאַליזם וואָס ווייטער אַלץ מעהרער דערקענט, אַז זיין אויפגאַבע איז צו זיין אַ מליץ יושר פאַר דעם קליין־בירגערטום.

די דייטשע נאַציע האָט ער פּראָקלאַמירט אַלס די נאָרמאַלע נאַציע, דעם דייטשען קליין־בירגער — אַלס דעם נאָרמאַלען מענשען. אין דער נידריגקייט פון קליין־בירגער האָט ער אויסגעפונען אַ פאַרבאָרגענעם העכערען, סאָציאַליסטישען זין, צוליעב וועלכען דיזע נידריגקייט האָט זיך פאַרוואַנדעלט אין איהר קאָנטראַסט. זיין געדאַנק האָט ער ענטוויקעלט ביז׳ן סוף, איז

ארויסגעטראָטען דירעקט געגען דער „ווילדער צושטערענדער" ריכטונג פון קאָמוניזם און האָט מודיע געווען, אז ער שטעהט איבער אַלע פּארטייען, העכער פון יעדען קלאַסען־קאמף. אַלע שריפטען, וואָס געהען אַרום אין דייטשלאַנד אונטער דעם נאמען פון סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע, געהערען — אויסער איינציגע אויסנאמען — צו דעם מין שמוציגער, דעמאָראַליזירענדער ליטעראטור.

2. דער קאָנסערוואַטיווער אָדער בורזשואַזער סאָציאַליזם.

א טייל פון דער בורזשואזיע וואלט וועלען אויסבעסערען די שלעכטע זייטען פונ'ם קאפּיטאליזם, כדי צו פארזיכערען די ווייטערדיגע עקזיסטענץ פון דער בורזשואזער געזעלשאפט.

צו דיזען טייל געהערען; עקאָנאָמיסטען, פילאַנטראפּען, בעלי רחמנים, מענשען וואָס ווילען פּארבעסערען די לאַגע פון ארבייטער־קלאַס, גרינדער פון צדקה חברות, צער בעל החיים'ניקעס, גרינדער פון געזעלשאַפטען געגען שכרות און איבערהויפּט רעפאָרמאַטאָרען פון אַלערליי קאָלירען. ס'זיינען זאָגאר אויסגעארבייט געוואָרען גאנצע סיסטעמען פון דיזען בורזשואַזען סאָציאַליזם.

אַלס אביישפּיעל קענען מיר אָנווייזען אויף פּרודאָנ'ס „פילאָזאָפיע פון ארעמקייט".

די סאָציאַליסטישע בורזשוען ווילען האָבען אלע גוטע זייטען פון דער מאָדערנער געזעלשאפט אָבער אָהן דעם קאמף און אָהן די סכנות, וועלכע שטאַמען נויטווענדיגערווייזע ארויס פון דיזע באַדינגונגען. זיי ווילען האָבען די עקזיסטירענדע געזעלשאפט, אָבער א חוץ יענע עלעמענטען, וועלכע רעוואָלוציאָניזירען און צערשטערען זי. זיי ווילען האָבען די בורזשואַזיע אָהן דעם פּראָלעטאריאט. די בורזשואַזיע שטעלט זיך נאַטירליך פאָר, אז די וועלט, אין וועלכער זי הערשט, איז די בעסטע וועלט. דער בורזשואזער סאציאליזם מאכט פון דעם ראָזיגען באקוועמען אידעאל א האלבע אדער א גאנצע סיס־

טעם. ווען ער רופט דעם פּראָלעטאַריאַט צו פאַרווירקליכען זיין סיסטעם און אריינצוגעהן אין דעם נייעם ארץ־ישראל, פאַרלאַנגט ער אין דער אמת'ן נאָר דאָס, אַז דער פּראָלעטאַריאַט זאָל בלייבען לעבען אין דער איצטיגער געזעלשאַפט, אָבער ער זאָל אויסמעקען די שנאה צו איהר.

אַ צווייטע, אַ וועניגער סיסטעמאַטישע, אָבער מעהרער פּראַקטישע פאָרם פון סאָציאַליזם זוכט אָפּצעווענדען דעם אַרבייטער־קלאַס פון יעדער רעוואָלוציאָנערער באַוועגונג, באַווייזענדיג, אַז נוצען קאָן ברייגנען דעם ארבייטער־קלאַס נאָר אַן ענדערונג פון די מאַטעריעלע לעבענס־פאַרהעלטניסע, — פון די עקאָנאָמישע פאַרהעלטניסע, — אָבער ניט די אָדער יענע פּאָליטישע ענדערונג. אָבער „אונטער אַן ענדערונג פון די מאַטעריעלע לעבענס־פאַרהעלטניסע" פאַרשטעהט דיזער סאָציאַליזם ניט חלילה די אָפּשאַפונג פון די בורזשואַזע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניסע, וועלכע איז מעגליך נאָר אויף אַ רעוואָלוציאָנערען אופן, זאָנדערן אדמיניסטראַטיווע פאַרבעסרונגען, וואָס זאָלען פאָרקומען אויף דעם באָדען פון דיזע פּראָדוקציאָנס־פאַרהעלטניסע, דאָס הייסט אַלזאָ אַזעלכע פאַרבעסערונגען, וועלכע זאָלען ניט ענדערען די פאַרהעלטניסע צווישען קאַפּיטאַל און לוין־אַרבייט, נאָר זאָלען, אין בעסטען פאַל, פאַרקלענערען די הוצאות פון דער בורזשואַזיע אויף איהר הערשאַפט און פאַרגרינגערען איהר צו בעל־הבית'עווען אין דער מלוכה.

זיין פּאַסענדען און ריכטיגען אויסזעהן נעמט אָן דער בורזשואַזער סאָציאַליזם ערשט דאָרטען, וואו ער ווערט בלויז אַ קלינגענדע פּוסטע פראַזע.

פרייער האַנדעל: לטובת דעם ארבייטענדען קלאַס; הויכע גרענעץ אָפּצאָהלונגען אויף אויסלענדישע סחורה: לטובת דעם ארבייטענדען קלאַס; רעפאָרמירען די געפענגנים סיסטעם: לטובת דעם ארבייטענדען קלאַס. אָט דאָס איז דער לעצטער און דער איינציגער ערנסט־געמיינטער וואָרט פון דעם בורזשואַזען סאָציאַליזם.

דער גאַנצער סאָציאַליזם פון דער בורזשואַזיע באַשטעהט

אין דער באהויפּטונג, אז דער בורזשוא איז בורזשוא... לטובת דעם ארבייטענדען קלאַס.

3) דער קריטיש־אוטאָפּיסטישער סאָציאַליזם און קאָמוניזם.

מיר רעדען דאָ ניט וועגען דער ליטעראטור, וועלכע האָט אין אַלע גרויסע מאָדערנע רעוואָלוציעס אויסגעדריקט די פאָדערונגען פון דעם פּראָלעטאַריאַט, ווי די שריפטען פון באבעף און אנדערע.

די ערשטע פּראָבען פון פּראָלעטאַריאַט דירעקט צו באוואָרענען זיינע אייגענע קלאַסען־אינטערעסען אין דער צייט פון אַן אַלגעמיינער אויפרעגונג, אין דעם פּעריאָד, ווען די פעאָדאַלע געזעלשאַפט איז געפאַלען, — דיזע ערשטע פּראָבען האָבען ניט געקענט געלינגען, צוליעב דעם אונענטוויקעלטען צושטאַנד פון דעם פּראָלעטאַריאַט און צוליעב דעם, וואָס עס האָבען נאָך געפעהלט די מאַטעריעלע באַדינגונגען פון זיין באַפרייאונג, — באַדינגונגען, וועלכע זיינען נאָר אַ פּראָדוקט פון דער בורזשואַזער עפּאָכע. די רעוואָלוציאָנערע ליטעראַטור, וועלכע האָט באַגלייט אָט די ערשטע באַוועגונגען פון פּראָלעטאַריאַט, האָט געמוזט נאָך איהר אינהאַלט נאָך זיין רעאַקציאָנער. זי פּרעדיגט אַן אַלגעמיינעם אסקעטיזם (נזירות) און סאָציאַלע גלייכהייט אין אַ פּאַרגרעבטער פאָרם.

די ווירקליכע סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע סיסטעמען, די סיסטעמען פון סען־סימאָן, פוריע, אווען, א. ז. ו. באַווייזען זיך אין דעם ערשטען, אונענטוויקעלטען קאַמפּס־פּעריאָד צווישען פּראָלעטאַריאַט און בורזשואַזיע, וועגען וועלכען מיר האָבען פריהער גערעדט. (זעה: „בורזשוא און פּראָלעטאַריער”).

די גרינדער פון דיזע סיסטעמען באַמערקען שוין טאַקע דעם געגענזאַץ צווישען די קלאַסען ווי אויך די ווירקונג פון די צושטערענדע עלעמענטען אין דער געזעלשאַפט גופא. זיי זעהען אָבער ניט די היסטאָרישע זעלבסט־טעטיגקייט פון פּראָ־

לעטאריאט, די פּאָליטישע באוועגונג, וועלכע איז איהם אייגענטימליך.

און אזוי ווי די ענטוויקלונג פון די קלאסענגעגענזאצען געהט טריט ביי טריט מיט דער ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע, האָבען זיי אויך דאמאלס ניט געקענט געפינען די מאטעריעלע באדינגונגען פאר דער באפרייאונג פון פּראָלעטאריאט און האָבען געזוכט א נייע סאציאלע וויסענשאפט, סאציאלע געזעצען, כדי דיזע באדינגונגען צו שאפען.

דאָס אָרט פון געזעלשאפטליכער טעטיגקייט האָבען געמוזט פארנעמען זייערע פּערזענליכע המצאות, דאָס ארט פון היסטאָרישע באפרייאונגס־באדינגונגען האָבען געמוזט פארנעמען פאנטאזיעס, דאָס אָרט פון א שטופּענווייזער און שטענדיגער אָרגאניזירונג פון פּראָלעטאריאט האָט פארנומען די אָרגאניזירונג פון דער געזעלשאפט, ספּעציעל געפּלאנעוועט פון דיזע ערפינדער. די צוקינפטיגע וועלט געשיכטע ווענדט זיך, נאָך זייער מיינונג, נאָר אן דער פּראָפּאגאנדא און אָן דער פּראקטישער פארווירקליכונג פון זייערע געזעלשאפטליכע פּלענער.

זיי פארשטעהען, אז מיט זייערע פּלענער פארטיידיגען זיי איבערהויפּט די אינטערעסען פון ארבייטענדען קלאָס, אלס א קלאָס וואָס ליידט מעהר פון אלעמען. זיי קוקען בכלל אויפ'ן פּראָלעטאריאט נישט מעהר, ווי אויף א מעהרער ליידענדען קלאָס.

די אונענטוויקעלטע פאָרם פון קלאסען־קאמף, ווי אויך זייער אייגענע לעבענס־לאגע, ברייענגט זיי צו דעם גלויבען, דאָס זיי אליין שטעהען איבער די קלאסענשטרייטינקייט. זיי ווילען פארבעסערען די לאגע פון אלע געזעלשאפטס־מיטגליעדער אפילו פון די וואס לעבען גאנץ גוט. זיי אפּעלירען דאריבער שטענדיג צו דער גאנצער געזעלשאפט אָהן אן אונטערשיעד, — פארקעהרט, זיי ווענדען זיך נאָך מיט מעהרער קוראזש צו די הערשענדע קלאסען. זיי האלטען, אז מען דארף נאָר פארשטעהן זייער סיסטעם, אום אנערקענען זי פאר דעם

בעסטען מעגליכסטען פּלאַן פון דער בעסטער מעגליכסטער גע־זעלשאַפט.

זיי ענטזאַגען זיך דאַריבער פון יעדער פּאָליטישער און באַזונדערס פון יעדער רעוואָלוציאָנערער טעטיגקייט; זיי ווילען דערגרייכען זייער ציעל אויף׳ן פריעדליכען וועג, און דורך קליינע נאַטירליך ניט געלונגענע פּראָבעס, וועלכע דאַרפען דיענען פאַר אַ ביישפּיעל, ווילען זיי דורכלייגען אַ וועג פאַר דער נייער געזעלשאַפטליכער תורה.

די פאַנטאַסטישע שילדערונג פון דער צוקונפטיגער געזעל־שאַפט האָט זיך אָנגעהויבען אין דער צייט, ווען דער פּראָלע־טאַריאַט איז נאָך געווען העכסט אומענטוויקעלט און האָט נאָך דאַריבער פאַנטאַסטיש פאַרשטאַנען זיין אייגענע לאַגע, ווען ער האָט זיך מיט גרויס אימפּעט אַ וואָרף געטאָן אין גאַנצען איבערצובויען די געזעלשאַפט.

די סאָציאַליסטישע און קאָמוניסטישע שריפטען ענטהאַל־טען אָבער אויך אין זיך קריטישע עלעמענטען. זיי גרייפען אָן אַלע גרונדלאַגען פון דער עקזיסטירענדער געזעלשאַפט. זיי האָבען אויף אַזאַ אופן געשאַפען אונשעצבאַרען מאַטעריאַל פאַר די אויפקלערונג פון ארבייטער־קלאַס. זייערע פּאָזיטיווע פאַר־שלעגען וועגען דער צוקונפטיגער געזעלשאַפט, צ. ב., די פאַרניכ־טונג פון געגענזאַץ צווישען שטאָדט און דאָרף, די אָפּשאַפונג פון פאַמיליע, פון פּריוואַט־אייגענטום פון לוין־ארבייט, די פּראָ־קלאַמירונג פון אַ געזעלשאַפטליכע האַרמאָניע, די פאַרוואַנדלונג פון דער מלוכה אין אַ פּשוט׳ע פאַרוואַלטונג פון דער פּראָדוק־ציאָן, — אָט די אַלע פאַרשלעגע ווילען נאָר באַזייטיגען דעם קלאַסען־געגענזאַץ, וועלכער האָט זיך נאָר וואָס אָנגעהויבען צו ענטוויקלען און וועלכען זיי קאָנען נאָר אין זיין ערשטער גע־שטאַלט־לאָזער אונבאַשטימטער פאָרם. דיזע פאַרשלעגע גופא טראָגען דאַריבער אַ ריין אוטאָפּיסטישען כאַראַקטער.

די באַדייטונג פון דעם קריטיש־אוטאָפּיסטישען סאָציאַ־ליזם און קאָמוניזם שטעהט אין אַן אומגעקעהרטע פאַרהעלטניס צו דער היסטאָרישער ענטוויקלונג: וואָס מעהר עס ענטוויקעלט

זיך דער קלאַסען־קאמף, וואס קלעהרער עס ווערט זיין געשטאַלט, אַלץ אַ קלענערען פראקטישען ווערט באַקומען די פאַנטאַסטישע אַטאַקעס געגען דעם דאַזיגען קאמף, אַלץ מעהר פאַרלירען זיי יעדע טעאָרעטישע באַרעכטיגונג. און דאַריבער אויב די גרינדער פון דיזע סיסטעמען זיינען אין פיעלע הינזיכטען געוועזן רעוואָלוציאָנערען, האָבען שוין אָבער זייערע תלמידים יעדעס מאָל געבילדעט רעאַקציאָנערע סעקטען. אַנטקעגען דער ווייטערער פראָגרעסיווער היסטאָרישער ענטוויקלונג פון פראָלעטאַריאַט שטעלען זיי האַרטנעקיג אַרויס די אַלטע אנשויאונגען פון זייערע לעהרער. זיי זוכען דאַריבער אָפצושוואַכען דעם קלאַסען קאַמפף און צו פאַרגלעטען די געגענזאַצען. זיי חלום’ען נאָך אַלץ וועגען פראָבעס צו פאַרווירקליכען זייערע געזעלשאַפטליכע אוטאָפּיען, וועגען גרינדען איינצעלע „פהאַלאָנסטערן“, „היים־קאָלאָניען“, צו בויען אַ נייע ארץ ישראל, אַדער ווי זיי רופען עס — אַ קליינע „איקאַריען“. כדי אויפצובויען אָט דיזע לופטשלעסער, מוזען זיי אַפּעלירען צו דער פילאַנטראָפּיע פון די בורזשואַזע הערצער און געלדזעק. ביסלעכווייז פאַלען זיי אַלץ נידריגער צו דער קאַטעגאָריע פון די אויבען־געשילדערטע רעאַקציאָנערען אָדער קאָנסערוואַטיווע סאָציאַליסטען און אונטערשיידען זיך פון יענע נאָר מיט זייער מעהר סיסטעמאַטישען פעדאַנטיזם, מיט זייער פאַנאַטישען אַבערגלויבען אין די וואונדערליכע ווירקונג פון זייער סאָציאַלער וויסענשאַפט.

מיט אַ ביטערער שנאה טרעטען זיי דאַריבער אַרויס געגען יעדער פּאָליטישער באַוועגונג פון די אַרבייטער, האַלטענדיג, אַז אַזאַ באַוועגונג שטאַמט נאָר פון בלינדע אַפּיקורסות אין דער נייער תורה.

אין ענגלאַנד שטרייטען די אָווען’יסטען געגען די טשאַרטיסטען, אין פראַנקרייך די פוריע’ריסטין געגען די רעפאָרמיסטען.

4.

די שטעלונג פון די קאָמוניסטען צו פארשיעדענע אָפּאָזיציאָנעלע פארטייען.

פון דעם צווייטען קאַפּיטעל איז שוין לייכט צו פארשטעהן, ווי די קאָמוניסטען פארהאַלטען זיך צו די ארבייטער פארטייען, וועלכע האָבען זיך שוין געבילדעט, ווי די טשארטיסטען אין ענגלאנד און די אגראר רעפארמאטאָרס אין צפון אמע־ריקא.

זיי קעמפּפען פאר די דירעקטע, נאָהענסטע צוועקען און אינטערעסען פון ארבייטער־קלאַס, אָבער אין דערזעלבער צייט פארטרעטען זיי אין דער געגענווארטיגער באַוועגונג די צוקונפט פון דער באַוועגונג. אין פראנקרייך פארבינדען זיך די קאָ־מוניסטען מיט דער סאָציאליסטיש־דעמאָקראטישער פארטיי נעגען די קאָנסערוואַטיווע און ראַדיקאַלע בורזשואַזיע; זיי זאָגען זיך אָבער ניט אָפּ פון זייער רעכט צו קריטיקירען די רעוואָלוציאָנערע פראַזען און אילוזיעס, וועלכע זיינען איבער־געבליבען בירושה פון דער גרויסער רעוואָלוציע.

אין דער שווייץ שטיצען זיי אונטער די ראַדיקאַלען, ניט פארגעסענדיג דערביי, אַז דיזע פארטיי באַשטעהט פון ווידער־שפּרעכענדע עלעמענטען, טיילווייז פון דעמאָקראַטישע סאָציאַ־ליסטען אין פראנצויזישען זין, טיילווייז פון ראַדיקאַלע בורזשוען.

אין פּוילען שטיצען אונטער די קאָמוניסטען יענע פארטיי, וועלכע שטעלט ארויס די אגראר־רעוואָלוציע, אַלס באַדינגונג פון דער נאַציאָנאַלער באַפרייאונג, — דיזעלבע פארטיי, וועלכע האָט אָרגאַניזירט דעם קראַקאווער אויפשטאַנד פון יאָהר 1846.

אין דייטשלאנד קעמפּפט די קאָמוניסטישע פארטיי צוזאַמען מיט דער בורזשואַזיע — ווען דיזע טרעט ארויס רעוואָלוציאָנער

— געגען דער אבסאָלוטער מאָנארכיע, געגען פעאדאלען ערד־איינענטום און קליין־בירגערטום.

אויף קיין מאָמענט אבער הערט זי ניט אויף אויסצוארבײטען בײ די ארבייטער א וואס קלאָרערען באוואוסטזײן וועגען דעם פײנדליכען געגענזאץ צווישען בורזשואזיע און פּראָלעטאריאט, כדי די דײטשע ארבײטער זאָלען אָנהויבען דעם קאמף געגען דער בורזשואזיע גופא גלײך נאָך דעם, ווי עס וועלען פאלען די רעאקציאָנערע קלאסען אין דײטשלאנד, פאר־וואנדלענדיג אין וואפען געגען די בורזשואזיע יענע געזעלשאפט־ליכע און פּאָליטישע באדינגונגען, וועלכע די בורזשואזיע מוז באשאפען מיט איהר הערשאפט.

אויף דײטשלאנד ווענדען אָן די קאָמוניסטען זײער הויפּט־אויפמערקזאמקײט, ווײל אין דײטשלאנד איז איצט ערב א בורזשואזע רעוואָלוציע און ווײל דיזע איבערקערעניש וועט דאָ פּאָרקומען בײ א העכער ענטוויקעלטען צושטאנד פון דער אײראָפּעאישער ציוויליזאציע בכלל און מיט א פיעל מעהר ענט־וויקעלטען פּראָלעטאריאט, אײדער אין ענגלאנד אין 17טען און אין פראנקרײך אין 18טען יאהרהונדערט. די דײטשע בור־זשואזע רעוואָלוציע קען דאריבער זײן נאָר א דירעקטער פאר־שפּיעל צו א פּראָלעטארישער רעוואָלוציע.

מיט אײן וואָרט, די קאָמוניסטען שטיצען אומעטער אומעטום יעדע רעוואָלוציאָנערע באוועגונג געגען די עקזיסטי־רענדע געזעלשאפטליכע און פּאָליטישע צושטאנדען.

אלס א הויפּט־פראגע רוקען זײ אין אלע באוועגונגען ארויס די אײגענטומס־פראגע, אָהן אָן אונטערשיעד צו זי האָט אָנגע־נומען א מעהר אדער ווייניגער ענטוויקעלטע פארם.

קורץ, די קאָמוניסטען ארבײטען אומעטום פאר די פאר־בינדונג אין צוזאמענווירקונג פון די דעמאָקראטישע פארטײען פון אלע לענדער.

די קאָמוניסטען האלטען פאר א שאנדע צו באַ־האלטען זײערע מײנונגען און אבזיכטען. זײ ערקלערען אָפען אז זײערע ציעלען קענען דערגרײכט ווערען נאָר דורך א געוואלט־

זאמע פארניכטונג פון דער גאנצער איצטיגער געזעלשאפטליכער אָרדנונג.

פאר א קאָמוניסטישע רעוואָלוציע זאָלען ציטערען די הערשענדע קלאַסען.

די פראלעטאריער האָבען גאר ניט צו פארלירען אויסער זייערע קייטען; געווינען אָבער קענען זיי א גאנצע וועלט.

פראָלעטאריער פון אלער לענדער, פאראייניגט אייך!

צוויי קלאַסישע סאציאליסטישע ווערק

ארבייטער און פרייהייט

פון ניקאָלײ לענין.

אונזער רעוואָלוציאָן

פון לעאָן טראָצקי.

פרייז פאר ביידע ביכער, 3 דאלאר.

ארגאניזאציאנען קריגען דעם געוועהנליכען ראבאט.

מיט באַשטעלונגען ווענדעט זיך אין אָפיס פון „קאמף" צו

B. SOLOMON

179 EAST BROADWAY NEW YORK